

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Biblioteca Centrală
Regională
Hicidoara-Deva

Anul XVI

25 MARTIE 1960

12 PAGINI, 1 LEU

12
(784)

MESAGER AL PĂCII

Astăzi e a treia zi de când N. S. Hrușciov se află în Franța. Dar e prima oară când un conducător al guvernului sovietic face o vizită oficială în această țară. Așa încît, prin însuși faptul că are loc, vizita lui N. S. Hrușciov în Franța este un semn al vremii noastre. Alături de alte evenimente importante din ultimul timp, ea mărturisește schimbările care au survenit în situația internațională.

Milioane de francezi din toate stările, toate profesiunile și toate convingerile, socotesc, pe drept cuvînt, vizita lui N. S. Hrușciov ca un eveniment de cea mai mare însemnătate. Și cu însuflețirea plină de voie bună care-i caracterizează, își manifestă ospitalitatea.

Ce explicații au nevole astfel de fapte? Parisul pavoază în culorile franceze și sovietice înfrățite, pancartele prin care poporul Franței urează oaspetelui său: „Bun venit lui Nikita Hrușciov, mesager al păcii”, interesul excepțional arătat de opinia publică franceză pentru tot ce e sovietic!

Posturile de radio și televiziune franceze transmit fără încetare știri și programe speciale consacrate vizitei și personalității lui N. S. Hrușciov. Comentariile celor mai importante ziare evocă istoria legăturilor dintre cele două țări și subliniază unanim influența pozitivă pe care aceste relații au avut-o pentru Franța. Sub diverse forme sînt reactualizate cuvintele prin care de Gaulle arăta odinioară că legăturile de amicitie dintre Franța și Uniunea Sovietică sînt un „imperativ categoric al geografiei, experienței și rașunii”. Este evident că întreaga Franță îi salută pe N. S. Hrușciov cu speranța plină de încredere că vizita și convorbirile pe care le va purta cu președintele Republicii, generalul de Gaulle, vor duce la întărirea prieteniei tradiționale dintre cele două popoare, la consolidarea păcii în toată lumea.

Și atmosfera în care se desfășoară vizita e cu atît mai caldă, mai prielnică cît Nikita Sergheevici Hrușciov a sosit în Franța la numai cîteva zile după ce ultimele propuneri sovietice au dat un nou impuls celor două conferințe de la Geneva: conferința pentru dezarmare și cea pentru interzicerea experiențelor cu arme nucleare.

În ultimii ani, schimburile de valoare economice și culturale, schimburile de turiști și de specialiști dintre Uniunea Sovietică și Franța au sporit într-o măsură apreciabilă. Dar există încă mari disponibilități care ar putea fi valorificate în interesul aminduror popoarelor.

Uniunea Sovietică și Franța se numără printre țările care au avut cel mai mult de suferit în cursul celui de-al doilea război mondial de pe urma militarismului german. Așa încît amindouă popoarele, atît cel sovietic cît și cel francez sînt profund interesate în rezolvarea problemei germane și în înlăturarea spectrului unui nou război, mai cumplit decît toate cele de pînă acum.

Este tocmai ceea ce exprimă căldura primirii de care se bucură în Franța conducătorul guvernului sovietic. De pe acum se poate spune că poporul Parisului și al Marsiliei nu va rămîne în urma celui din San-Francisco și Ca'cutta, din Djakarta și Kabul în entuziasmul cu care-l înconjoară în tot timpul călătoriei sale pe Nikita Sergheevici Hrușciov, neobositul mesager al păcii.

VEAC NOU

Pilotul de încercare Gheorghi Mosolov

CITIȚI
ÎN ACEST
NUMĂR:

EPOPEEA
PACIFICULUI

(pag. 3-a)

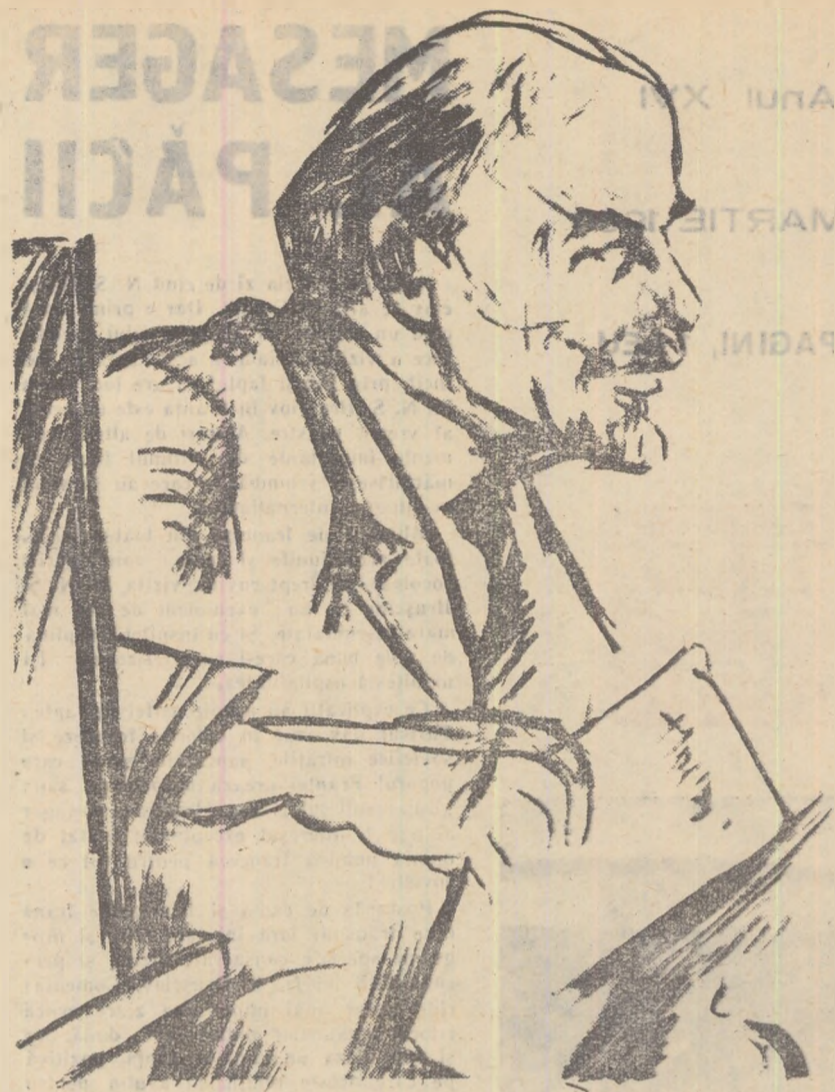
VALEA
VÎNTURILOR

(pag. 6-a)

O actriță despre care
se vorbește:

IULIA
BORISOVA

(pag. 9-a)

V. I. LENIN

desen de N. Alifan

LENIN OMUL, CONDUCĂTORUL

Personalitate eminentă a Partidului Comunist și a statului sovietic, Nikolai Semașko (1874—1949) a fost timp de mulți ani comisar al poporului pentru problemele sănătății publice. În amintirile sale, din care publicăm câteva fragmente, N. Semașko evocă momente din anii când Vladimir Ilici conducea tinărul stat sovietic.

Solicitudinea față de oameni, care-l caracteriza pe Lenin, s-a manifestat în modul cel mai pregnant atunci când a devenit conducătorul guvernului sovietic. În acea epocă de înclătări, de luptă cu intervenționiștii, cu foamea și ruina, când toate forțele trebuiau concentrate împotriva dușmanului, când se hotăra însăși existența țării republicii sovietice, Lenin găsea totuși timp să se ocupe de nevoile tovarășilor, să-i ajute.

Câteva fapte mi s-au întipărit adine în minte.

Recoltele slabe aduceau mari prejudicii, chiaburii sabotau, lipsa de produse alimentare se resimea în întreaga viață a țării. Într-o zi, redacția ziarului „Țăranul sărac” l-a anunțat pe Vladimir Ilici că un țăran bătrân, Cekunov, vrea să-i vorbească personal. Lenin l-a primit. Țăranul era un priceput practicant în selecționarea plantelor iar discuția pe care o purtat-o cu Lenin avea să fie foarte importantă pentru viitorul agriculturii. În cursul întrevederii, Lenin a aflat că interlocutorul său și-a spart ochelarii. Îndată după plecarea țăranului am primit un bilețel din partea lui Lenin (eram pe atunci comisar al poporului pentru problemele sănătății). Vladimir Ilici scria: „A fost la mine tovarășul Ivan Afanasevici Cekunov, un țăran muncitor foarte interesant, care face în felul lui propagandă pentru bazele comunismului. Și-a pierdut ochelarii. Ca să-și procure alții și încă unii proști, a plătit 15.000 de ruble. Te rog să faci ceva pentru el și să-l rogi pe secretarul dumatilă să-mi comunice dacă ai reușit să rezolvi ceva”.

În această notă totul este remarcabil: conținutul, care exprimă solicitudinea autorului ei față de un om al muncii întâlnit pentru prima oară, ca și stilul de a lucra: „să-l rogi pe secretarul dumatilă...”

Ziua de 30 august 1918 a fost o zi de încercări dureroase: socialiștii-re-

voluționari au organizat atentatul împotriva lui Lenin. Unul din gloanțele care l-au atins a trecut numai la un milimetru de organele vitale și a rămas în gît. În 1922 medicii au hotărît să-l extragă. Pentru aceea era nevoie mai întâi de radioscopie. Trebuie să subliniez că Lenin, care se ocupa cu atîtă grijă de alții, se îngrijea foarte puțin de propria-i sănătate. Cel mai bun aparat radioscopic se afla pe atunci la institutul cendus de academicianul Lazarev. Vladimir Ilici trebuia să meargă acolo în perioada aceea. Lazarev se ocupa cu studiul anomaliei magnetice de la Kursk și dorea foarte mult ca Lenin să-i cunoască rezultatele cercetărilor.

Rămăsese stabilit că Lazarev să facă un scurt raport de vreo douăzeci de minute, pentru a nu-l obosi pe Lenin, care nu se simțea bine. Academicianul și-a început raportul în fața hărții de pe perete, pe care erau însemnate locurile unde se făcuseră săpături. Pe măsură ce vorbea, Lazarev se inflăcăra, iar cele douăzeci de minute trecuseră de mult. Îi făceam semne disperate, dar el nu avea de gînd să se oprească. Am încercat atunci să-l întreprer, dar Vladimir Ilici continua să-l asculte cu ochii strălucitori, iar cînd a terminat, a început să-l asalteze cu întrebările.

Vladimir Ilici acorda multă atenție colaboratorilor săi apropiați. Le știa toate nevoile, îi obliga să se menajeze, să se odihnească, să se îngrijească. În epoca aceea dominată de entuziasm, mulți dintre tovarășii nu luau însă în seamă sfaturile medicului, ba chiar treceau și peste indicațiile lui Lenin. Cînd se întimplau asemenea abateri, tovarășii în cauză primeau, după citeva zile, o notă a Comitetului Central al Partidului în care li se atrăgea atenția că sint obligați să se supună disciplinei de partid.

Îmi amintesc și acum următoarea întimplare. În cursul unei întrevederi, Vladimir Ilici îmi spus:

— Mi s-a adus la cunoștință că Cicerin (comisar al poporului pentru afacerile străine) ține ședințe după miezul nopții, care se prelungesc pînă pe la 4-5 dimineața. Ar trebui să i-o spui: de ce să-și pericliteze sănătatea și pe-a lui și pe-a celorlalți?

M-am dus deci să-l caut pe Cicerin, să-i demonstrez un adevăr cît se poate de simplu, și anume că noaptea e făcută pentru somn, iar ziua pentru lucru. Se vede însă că Cicerin era altfel făcut decît ceilalți oameni, deoarece mi-a replicat că noaptea se lucrează mai bine, întrucît nu te deranjează nimeni, și că de dormit poți dormi foarte bine și ziua.

După citeva zile, cînd l-am revăzut pe Lenin, i-am spus:

— Ce să mă fac cu Cicerin? Nici că vrea s-audă.

Au mai trecut citeva zile, și iată că mă pomenesc cu o notă a Comitetului Central adresată lui Cicerin, cu o copie pentru mine. Nota aceasta îi interzicea lui Cicerin să mai ție ședințele colegiului ministerial după ora unu.

Nikolai Semașko

O suită autobiografică

Scriitorul sovietic V. Bill-Beloțerkovski — astăzi în vîrstă de 75 de ani — și-a transpus pe plan literar amintirile din tinerețe, fără intenție de a alcătui neapărat o autobiografie în înțelesul strict autobiografic. El a făcut operă de creație dintr-un material cu caracter memorialistic. Cele peste douăzeci de povestiri cuprinse în culegerea *O cursă înverșunată**, scrise la intervale diferite între 1937 și 1956, păstrează fiecare o unitate epică de sine stătătoare și numai asamblarea în volum, după o ordine prestabilită, lasă cititorului posibilitatea să constate că se află de fapt în fața unei suite autobiografice. Titlul uneia din povestiri, care dă și titlul volumului, capătă astfel o semnificație generală, indicînd lupta încrîncenată cu viața în cursul lungilor peregrinări ale autorului, ca marinar și ca muncitor din 1900 pînă în 1917, pe meridianele globului, dar aceasta nu știrbește cu nimic valo-

rea artistică a povestirilor, care rămîn tot atît de creații literare ce se pot citi independent una de alta.

Cutreierînd lumea în lung și lat, din Australia pînă la San-Francisco și din mările nordului pînă în oceanele sudului, scriitorul a cunoscut toată gama de abuzuri și silnicii generate de exploatarea omului de către om într-o orînduire unde dramele so-

dublă sau triplă, personalul este tratat de către șeful de echipaj cu o brutalitate de neînchipuit. În porturile africane sau asiatice, (din zona conului sud) indigenii sînt forțați să execute poveri epuizante sub biciuirea joamei și a harapnicelor. În raze marilor porturi — Londra, Rotterdam, San-Francisco — promiscuitatea fizică și morală întrece orice măsură, reducînd facultățile umane la zero. Pe uscat, în metropole, situația nu diferă cu nimic pentru proletariul dezarmat.

Dar arta scriitorului se ridică mai presus de coloritul sumbru al acestor realități precare. Unele schițe din volumul de față sînt creații în care conținutul anecdotic propriu-zis e îmbrăcat în haina unei realizări artistice magistrale. Intensitatea emoțională din *Monotonie*, de pildă, (evoluția palpantă a unui spălător de geamuri cățărât pe peretele exterior de la etajul douăzeci și șapte al unui zgîrie-nori, gata să se prăbușească la cea mai mică neatenție în abisul de sub el), dramatismul din *Palma* (un meci de box în care un negru cucereste victoria în protestele publicului incitat de ura de rasă), umorul din *Trei biftecari* și-un

Vitrina

supliment (unui șomer care a mîncat un prînz la restaurant, fără să aibă cu cel plătit, i se aplică un „supliment” de închisoare numai pentru faptul că delictului se dovedește a fi „un om citit”) și altele, produc cititorului satisfacții de ordinul artei înalte.

lar în afară de asta, ceea ce caracterizează în ultimă analiză povestirile lui Bill-Beloțerkovski este optimismul lor profund și robust. Ele sînt străbătute de spiritul puternicei solidarități a proletariilor de pretutindeni, de caldă fraternitate ce-i unește în fața exploatarei și a diversităților de tot felul însușindu-le convingerea că reaua orînduire va fi pînă la urmă schimbată. Finalul însuși al acestei pasionante suite autobiografice, evocînd momentul cînd autorul se reîntoarce, în 1917, în patria sa și ia parte la izbînda Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, strigînd plin de bucurie: „Am învins! Am învins!” — depășește cadrul strict episodic al narațiunii și capătă aureola unei enunțuri emblematoarea unei enunțuri omenii muncii din țările capitaliste, realitățile din povestirile lui Beloțerkovski, deși desprinse dintr-o epocă îndepărtată, își păstrează încă dureroasa lor actualitate.

Pericle Martinescu

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.E.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 6 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:

pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an 40 lei.

AUTOMOBILE SOVIETICE 1960

In 1959, primul an al septenaliului, industria de automobile a Uniunii Sovietice a produs 495.000 de vehicule, dintre care 370.500 de camioane și autobuze.

Care sînt cele mai noi modele de automobile? La această întrebare răspunde Viktor Selifonov, adjunctul serviciului de construcții mecanice al „Gosplanului”.

Noi tipuri de „Volga” și „Moskvi”

Uzinele sovietice produc în prezent noi modele de automobile „Ceajka” și „Zil-111” (cu șapte pînă la opt locuri), cu motor în formă de V și 8 cilindri, atingînd o viteză de 170 km. pe oră.

Și „Volga” va fi perfecționată. Astfel, la uzina din Gorki se perfecționează modelul unui automobil „Volga” universal, cu un portbagaj mult mai încăpător, amănunt foarte important pentru turiști. Experimentarea automobilului de mic litraj „Zaporojet”, a dus la concluzii deosebit de favorabile. Este o mașină cu patru locuri, două portiere și cu întreaga caroserie din oțel. Motorul ei în formă de V, cu patru cilindri, folosind pentru răcire aerul, permite o viteză de 80-85 km. pe oră.

În sfîrșit, „Moskviul”, foarte popular la noi și chiar în străinătate, este supus unei continue perfecționări. Astfel, motorul său a ajuns în 1959 la 45 de c.p. Noul „Moskvi” va avea patru viteze. Constructorii săi lucrează de asemenea la înfrumusețarea aspectului său, la ameliorarea lacurilor și culorilor.

Trebuie să spun că „Moskviul” nostru s-a bucurat de multă apreciere la recenta expoziție internațională de automobile din Miami (Florida). De

altfel, „Moskviurile” circulă pe drumurile a peste 30 de țări. Se știe că, de curind, firma americană „Andrea Motors Incorporated” a încheiat cu organizațiile noastre de export un acord privind cumpărarea a 10.000 de „Moskviuri”. Producția camioanelor basculante de 25 de tone va spori în acest an de 2,8 ori, față de 1958. Pe

„Moskvi” — mașina care cucerește drumurile lumii

de altă parte, vom fabrica o primă serie de camioane gigantice, cu o capacitate de 40 de tone.

Uzina de automobile din Odesa

fabrică trenuri automobile de 6-10 tone. În această întreprindere a început fabricarea remorciilor speciale pentru transportul animalelor la abatoare și a unor mașini speciale destinate produselor industriei ușoare.

De curind, uzina de automobile din Gorki a început să fabrica camioane de o tonă, adaptate pentru terenurile accidentate. La Ulianovsk se produc camioanele de 800kg., cu patru roți motrice, pentru uzul colhozurilor. Odată cu trecerea la realizarea unor noi tipuri de vehicule, uzinele noastre perfecționează toate vechile modele.

Autobuze pentru 100-110 călători

Construcția unui asemenea vehicul cu două motoare a fost pusă la punct la uzina de automobile din orașul Engels, de pe Volga. Autobuzul este destinat transporturilor în marile centre urbane. În acest an vor fi date în exploatare cu titlu de experiență mai multe vehicule de acest tip, urmînd ca anul

viitor să se treacă la fabricarea lor în serie. În cursul anului 1960 se vor produce cu 120% mai multe autobuze decît anul trecut.

Uzina de automobile din Odesa

CRONICA IDEILOR

INTRE SPORT ȘI FILOZOFIE

De pe maidanul cu ghopi și minge de cîrpă, sportul a ajuns pe stadionul cu 100.000 locuri; de la suflitul a citorva zeci, sute sau cel mult mi de inițiali la acapararea duminicilor mondiale; de la cronica „de specialitate” într-o gazetă (sau gazetută) scrisă într-o limbă de-aștea ori tristă, la revista de filozofie. Bine-afli venit! Adresăm urarea aceasta filozofului sovietic A. A. Frenkin care, publicînd acum de curind în „Voprosi filozofii” un studiu intitulat: „Sportul și societatea” aduce nu numai o contribuție la înțelegerea problemei, ci mai mult încă la stringerea contactelor prietenești dintre fenomenul sportului contemporan și gândirea academică. Era necesar acest contact și așteptat îndelung de către cei care socotesc că sportul înseamnă altceva decît a da în minge cu piciorul. Studiul lui A. A. Frenkin analizează sportul nu ca exercițiu fizic sau tehnic (autorul nu e cronicar sportiv) ci ca fenomen social. Cel dintîi capitol al lucrării este intitulat: „Rolul sportului în societate” și izbuteste a demonstra, pe baza cercetărilor sociologice, că dezvoltarea extraordinară a sportului în anul nostru se datorește nu numai entuziasmului juvenil sau plăcerii de a practica voleiul, ci unor condiții noi, obiective, caracterizînd societatea modernă. Care sînt aceste condiții specifice veacului nostru? Cum se explică dezvoltarea vertiginoasă și considerația de care se bucură mișcarea sportivă în lume? Fenomenul a devenit atît de izbitor de important încît „taina” lui a fost luată în cercetare chiar în Organizația Națiunilor Unite. Sesiunea U.N.E.S.C.O. din iulie 1959, la care delegația sovietică a adus o contribuție substanțială, a dezbătut rolul pe care-l joacă astăzi sportul în societate. La cel de-al IV-lea Congres mondial de sociologie, ținut în Italia anul trecut, sportul a fost studiat ca factor de dezvoltare a culturii moderne.

Mai întîi, arată A. A. Frenkin în studiul său, trebuie menționat că saltul formidabil al sportului în ultimii ani este strîns și nemijlocit legat de saltul civilizației industriale. Sportul nu este, cum afirmă teoreticienii idealisti, un act individual, un exercițiu „in sine”, el are un caracter evident colectiv. Să nu uităm că Evul Mediu — societate caracterizată printr-o organizare individualistă și o izolare socială, n-avea stadioane. Astăzi, mai ales după cel de-al doilea război mondial, civilizația cere sport. Este limpede în primul rînd necesitatea socială a culturii fizice; industria și agricultura mecanizată solicitînd încordarea mușchilor și nervilor, solicită sportul după lucru ca mijloc de regenerare și destindere; mașina, automatizarea procesului de producție, ritmul mereu mai viu al fabricii preînd agerime și abilitate, reacții prompte și reflexe sigure, adică niște însușiri pe care practicarea sportului le poate întreprinde și dezvolta. Să mai amintim de nevoia de aer, de apă, de soare a contemporanului trăind la oraș, nevoile care a devenit astăzi vitală, putînd fi asemuită cu setea de hrană sau învățătură. Este limpede pe urmă condiția materială creată de societate, și în primul rînd de orînduirea cea mai înaintată — socialismul — sportului de masă: bazele, puține și de redusă capacitate acum cîteva decenii, s-au răspîndit ca restaurantul sau farmacia peste tot, însoțind automat parcă operația de creștere a așezărilor umane, iar capacitatea lor a atins cifre de nelîncipuit atîtădată: complexul de la Lujniki este imens, în America Latină s-a construit un stadion pentru 240.000 de spectatori (un oraș într-o tribună...). De asemenea, materialul (echipament, minge, ștachetă, mînușul de box) se produce pe scară largă, ajungînd — spre deosebire de o vreme nu foarte îndepărtată cînd paleta de ping-pong era un mic lux pentru băieții de „familie bună” — la îndemina omului de pe stradă. Cum să nu fie explicată atunci afluența omului contemporan către stadion și cum să te mire faptul că Federațiile internaționale cuprind zeci de milioane de membri, că în U.R.S.S. există 25 de milioane de sportivi iar pentru 1965 se prevede sporirea numărului la 50 milioane (un om din patru va face sport!). În sfîrșit, este limpede caracterul anti-individualist, colectiv, imprimat de societate activităților sportive. Sportul, nu e greu de înțeles, naște echipa, noțiunea de coleg și partener, clubul, creînd relații de solidaritate și organizare. Sportul naște, din necesitatea bune și eficientei desfășurări a întrecerilor, disciplină, omogenitate, spiritul într-ajutorării reciproce, tactică, strategie, „sistem”, apoi discuția despre joc, adică analiză, adică înțelegerea critică și autocritică a lucrurilor. Există pe stadioane o mentalitate sportivă care trebuie cultivată (impotriva încercărilor burgheze de a o denatura, îndreptînd-o spre animalism) intrucît ea poate contribui într-o mare măsură la educarea generațiilor tinere într-un spirit superior, după modelul concepției despre sport a lumii socialiste.

Unu, din capitolele studiului elaborat de Frenkin este dedicat rolului deținut de mișcarea sportivă în raport cu problemele păcii și ale războiului. Cam mult spus, va ironiza judecata... Exact spus, va răspunde sociologul întemeiat pe faptul viu științific-este analizabil.

Pentru ca, pe deoparte, e realitate constatată, fascismul de ieri și de azi a utilizat și utilizează sportul în scopuri militariste, agresive.

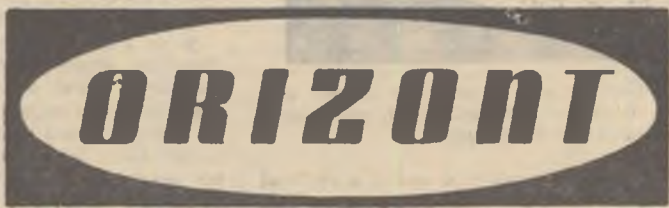
a) Teoretic: nu afirma fostul animator al sportului hitlerist, Karl Diehm, că războiul e disciplina sportivă cea mai nobilă... și izvorul tuturor formelor de activitate sportivă? Și nu-și repetă același Diehm astăzi în R.F.G., teza îndemînd la dezvoltarea asociațiilor „sportive” reacționare în vederea pregătirii unui nou război?

b) Practic: nu ființează în R.F.G. o „Asociație olimpică”, al cărei scop unic (și unic în lume pare-se) îl constituie sabotarea Comitetului olimpic național (care acționează normal în spiritul colaborării olimpice universale), terorizarea cercurilor pașnice care doresc întreceri firești cu toate țările, asmuțirea la șovinism, rasism și agresiune sangvină?

Pe de altă parte, este iarăși realitate constatată, socialismul și toate forțele înaintate ale lumii utilizează sportul în scopul stringerii legăturilor de amiciție și al colaborării internaționale. Ce semnificație alta decît dorința de coexistență, are neostenita participare a U.R.S.S. și a țărilor de democrație populară la competițiile cu caracter internațional, combaterea discriminărilor, evitarea cu tact și grijă a conflictelor pe acest tărîm, sprijinirea intensă a ideii olimpice?

Sportul nu este, cum sună un scelerat ca fostul și actualul fascist Karl Diehm — o disciplină oarecum similară cu războiul, ci dimpotrivă — o arată experiența noastră vie a fiecăruia și generalizarea ei exprimată filozofic — una din disciplinele alcătuiind cultura și civilizația contemporană.

Stilul producției industriale

Anii din urmă ne-au obișnuit cu o excepțional de spectaculoasă întreprindere a diferitelor științe. Astăzi, de pildă, se vorbește tot mai mult despre chimia fizică, biochimie, biofizică, astrogeografie, astrogeologie etc., ca despre niște domenii noi de cercetare, apărute la granița dintre vechile compartimente ale științei. Într-un rîm accelerat, asistăm la o fuziune a sectoarelor științifice sociale, înainte vreme, cu totul străine și independente unul de altul. Medicina, și mai ales chirurgia, apelează mereu mai mult, la sprijinul tehnicii (vezi aparatele care înlocuiesc, pe timp limitat, funcțiile inimii, plămînilor, protezele moderne construite pe baza biocurenților etc.). Fără să mai pomenim de cibernetica, care a realizat fuziunea a numeroase domenii științifice, la un nivel foarte înalt.

Și iată că, nu de multă vreme, presa sovietică dezbate necesitatea influenței pe care arta e chemată s-o exercite asupra industriei. Asupra producției industriale în totalitatea ei și nu numai asupra acelor obiecte de larg consum, de neconcepuit în afara valorii lor estetice. De la vagoanele de cale ferată și aparatajul electric pînă la strunguri, vase de bucătărie și nave fluviale și maritime.

Cerința aceasta, așa cum apare ea în coloanele ziarelor sovietice, trebuie satisfăcută prin renunțarea la mijloacele utilizate pînă acum în aprecierea funcțiilor estetice ale produselor industriei grele și de construcții. Atitudinea acelor conducători de întreprindere, care se bazează doar pe propriile lor inclinații în stabilirea valorii estetice a produselor, trebuie considerată greșită și vetustă. Aici, este absolut necesar să intervină aportul calificat al specialiștilor. Dar ce fel de specialiști trebuie să fie aceștia? „Izvestia” folosește un termen echivalent cu noțiunea de inginer-maestru

al artelor plastice. Aproximarea acestor termeni sună, desigur, neobișnuit și va trebui să treacă multă vreme pînă ne vom obișnui cu ea. Dar, se poate spune de pe acum, asistăm la nașterea unei noi profesii, cu consecințe însemnate, poate că nu numai pentru industrie, ci și pentru artă.

Profesiunea de inginer-maestru al artelor plastice presupune cunoștințele la fel de temeinice din domeniul tehnicii și din domeniul artelor plastice (de altfel, la Moscova și la Leningrad funcționează de pe acum școli superioare de artă plastică, cu aplicații industriale). Inginerul-maestru al artelor plastice va trebui să se îngrijească de calitățile fiecărui produs, din indiferent care uzină. Și nu numai atât. Noua funcție estetică, interesantă prin însăși esența ei, va îmbina, într-un mod fericit, cerințele frumuseții cu cele ale utilității. Deocamdată sînt puține exemple în acest sens, dar se citează ca pozitiv aportul sectorului de artă plastică de pe lîngă Institutul de proiectări tehnice al Sovnarhozului din Gorki la construirea unui nou tip de mașină-unealtă. Cu ajutorul sectorului amintit, caracteristicile mașinii s-au îmbunătățit nu numai sub aspect estetic, ci și sub raportul gabariturii și al securității muncii.

Industria sovietică tinde să-și asocieze deîntîm și în toate sectoarele principale de bază ale artelor plastice. Așa cum nu se poate concepe o clădire înălțată doar de inginerii constructori, iară aportul arhitecților, tot așa trebuie să se încetățenească obligația ca actul de naștere al fiecărui produs industrial să poarte semnătura inginerului de specialitate, a tehnologului și a inginerului-maestru al artelor plastice. A venit vremea, și aceasta este vremea comunismului, cînd fiecare produs industrial, oriunde este el jolosit: acasă, pe stradă, sau la uzină trebuie să înceteze privirea prin forma și finisașul său. Este o cerință care va conferi industriei sovietice un stil plastic inedit.

LOCUIŢELE VIITORULUI

CREIŢION

INIMĂ DE MAMĂ

Locuințe cu o suprafață de 80 milioane de metri pătrați — aceasta este cifra atinsă de constructorii sovietici în anul 1959. Ea este egală cu 20 de orașe ca Saratov, sau cu aproape 3 orașe de mărimea Leningradului. Ducind mai departe comparația, vom afla că cifra de mai sus reprezintă aproape 45 la sută din totalul fondului de locuințe urbane existente înainte de revoluție.

Față de amploarea nemaiîntâlnită a construcțiilor de locuințe, încercarea constructorilor sovietici de a prefigura, în numeroase studii de specialitate, felul în care va arăta locuința viitorului, apare cu totul firească. Întrebarea pe care și-o pun arhitecții este următoarea: prin ce se va deosebi locuința de mine de aceea de ieri, de aceea de astăzi? Răspunsul precizează, de la bun început, că diferențele vor afecta atât structura și înfățișarea, funcțiile și confortul, cit și materialele, modul de execuție și finisajul locuințelor.

Casa viitorului nu va mai fi alcătuită din ziduri groase, cu câteva ferestre, relativ mici. În locul zidurilor de cărămidă sau beton compact, vor apare pereți ușori, subțiri, transparenti, iar ferestrele vor fi la fel de mari ca vitrinele actualelor magazine. Claustrea milenară a omului în cutia opacă de zidărie se apropie de sfârșit. Arhitecții caută soluția întrepătrunderii spațiului natural cu cel amenajat artificial, prelungind astfel peisajul natural până dincolo de pragul locuințelor. Arhitectura, emancipându-se de zidărie, va putea utiliza, în interiorul caselor, pereți mobili, articulați ca paravanele sau în felul armonicilor. Astfel, spațiul locativ va fi secționat de fiecare familie după necesități, în funcție de schimbările intervenite în componența, vîrsta și înzestrarea membrilor ei. La nașterea unui copil, de pildă, pereții mobili vor fi înlăturați,

dormitorul părinților unindu-se cu cel al noului născut. Pentru o reuniune de familie, mai cuprinzătoare, înlăturându-se pereții mobili, se va putea obține o cameră spațioasă prin reunirea dormitorului cu holul sau sufrageria. Veranda va fi de asemenea despărțită de apartament prin pereți mobili. În anotimpul călduros, balconul va fi mult lărgit, oferind un spațiu suficient de mare pentru ca întreaga familie să se poată repauza în aer liber, atât în timpul zilei cit și în timpul nopții.

Oglindă a existenței personale, locuința reflectă, într-un anumit fel, și viața socială. Unii arhitecți impart chiar evoluția locuinței în câteva etape în raport cu dezvoltarea societății. În prezent, ne-am afla în pragul colectivității și, ca atare, intervin modificări importante în însăși funcția locuinței. Aceste modificări sînt condiționate de următorii factori: caracterul social al muncii, înmulțirea mijloacelor de petrecere a timpului liber în comun, (biblioteci, cluburi, cinematografe, teatre, baze sportive), dezvoltarea și specializarea continuă a rețelei de alimentație publică. Toți acești factori scurtează timpul petrecut în casă și schimbă preocupările casnice ale familiei. De aici, o nouă concepție despre mărimea, forma, împărțirea și mobilierul noilor locuințe.

Locuința viitorului este concepută ca un mediu tampon între individ, pe de o parte, și rigurile climatice, agenții nocivi și unele efecte dăunătoare ale civilizației mecanice, pe de altă parte.

Ultimele cuceriri ale științei și progresul tehnic înlesnesc crearea unei ambianțe condiționate, artificiale. În multe privințe, ambianța artificială din locuințe va fi superioară celei naturale prin climatizare, prin condiționarea luminii și aplicarea coloritului funcțional la decorarea încăperilor. Atmosfera condiționată, introdusă de cîteva decenii în localurile publice, urmează a fi generalizată la toate locuințele. Astfel, fiecare va putea respira în casă o atmosferă cu temperatura și umiditatea riguros stabilite din punct de vedere științific, cu filtrarea și purificarea aerului viciat. Ferestrele neobișnuit de mari și pereții transparenti vor face să dispară contrastele dintre zonele de lumină vie și colțurile întunecoase. Iluminatul electric perfecționat urmărește uniformizarea distribuției luminii și înlăturarea surselor de iluminat din cîmpul vizual. În acest sens, iluminatul cel mai corespunzător este acela indirect, decamdatul prea costisitor însă. O soluție tranzitorie este iluminatul mixt: tuburi fluorescente imbinat cu becuri incandescente neobișnuite. Dar, se pare că pînă la urmă corpurile de iluminat vor dispăre cu totul, pentru a fi înlocuite cu suprafețe mari de sticlă, acoperite cu poșhite metalice luminescente.

Zgomotele din afara locuinței și din lăuntru ei vor fi reduse, într-o bună măsură, prin controlul undelor vibratorii. Confortul acustic, realizat cu ajutorul izolărilor fonice speciale, va atenua încordarea nervoasă a locatarilor, înlesnindu-le activitatea intelectuală și odihna.

În urma cercetărilor de psihologie experimentală, s-a constatat că, pe lîngă rolul ei decorativ, culoarea poate avea și un rol funcțional. Într-adevăr, utilizarea culorilor la zugrăveli și vopsitorii, în conformitate cu anumite norme științifice, va favoriza relaxarea și va dinamiza activitatea desfășurată la domiciliu.

Locuința de mine va fi probabil construită din materiale ușoare. Casa din ziduri de cărămidă tinde să devină un anacronism. Pereții din mari panouri-sandvici (pereți din straturi de materiale poroase, cum sînt betonul celular, azbocimentul etc.) vor avea suprafețele finisate atât spre interior, cit și spre fațade. Plăciile pentru planșee inclusiv pardoselile, vor fi de asemenea uzinate. Tencuilele și zugrăvelile obișnuite vor fi înlocuite cu poșhite din materiale plastice mate sau lucioase, lavabile, într-o variație gamă cromatică, sau cu foi de aliaje ușoare, de magneziu sau de aluminiu colorat.

Și dacă la toate acestea vom adăuga cîteva date urbanistice cum ar fi amplasarea caselor în zone verzi, policromia noilor clădiri ce vor oferi ochiului un spectacol plăcut, vom înțelege că locuințele viitorului imbinînd cu adevărat necesitățile de confort cu agrementul psihic, vor constitui unul dintre elementele civilizației comuniste.

arh. J. Monda

„Ce s-ar fi întimplat cu mine, dacă după moartea mamei și a soțului meu aș fi rămas singură? Acum, în zilele de sîrbătoare, se adună la mine acasă vreo douăzeci de oameni. Și toți îmi sînt apropiați, dragi, sînt copiii și nepoții mei...”

Sînt cuvintele Mariei Mihailovna, o femeie simplă, ca altele milioane de femei sovietice, care au dăruit familiei și patriei oameni robuști, sănătoși, patrioți înflăcărați în stare să traducă în fapt visul de aur al omenirii — comunismul.

Dar cine sînt acești copii și nepoți? Cum au crescut și ce au devenit ei? Pentru a afla răspunsul să ascultăm povestea simplă dar emoționantă a vieții acestei mame sovietice.

„...Era prin anul 1920. Mă îmbolnăvisem de tifos și m-am întors la Moscova de pe front, unde lucrasem la secția politică a diviziei. În ținutul Volgăi binuia o foamă cumplită. Mii de copii rămăseseră fără părinți. Comitetul de partid din Moscova chema, print-un apel, populația Moscovei să vină în ajutorul copiilor orfani. Copiii mei muriseră în războiul civil. M-am hotărît atunci să iau un copil. Soțul meu și mama m-au sprijinit... Așa a venit la noi în casă Katia, o fetiță de 11 ani, mică, slabă, bolnavă. De trăit trăiam ca toată lumea în anii aceia de lipsuri, de foamă. La început Katia era tăcută, închisă. Cînd, în sfîrșit, a început să se simtă apropiată de noi, ne-a povestit printre lacrimi, că are un frate și o soră mai mari de care s-a pierdut în timpul evacuării din ținutul Volgăi. Inima mi-era sfișiată de durere, căci mi-au fost dragi întoldeauna copiii. Am liniștit-o pe Katia, asigurînd-o că-i vom găsi neapărat. Și-am pornit-o pe urmele fraților ei dispăruți. Pe Vania l-am găsit ușor, la o casă de copii. Cu Niura a fost ceva mai greu, dar pînă la urmă am adus-o și pe ea la noi. Ce bucurie pe mine, pe mama și soțul meu, pe copii! Au crescut cheltuielile și grijile, dar a crescut totodată bucuria și dragostea la noi în casă. Katia, Vania și Niura ne umpleau casa și viața de bucurie, de lumină. Curînd copiii absolviră școala, se făcură mari, începură să lucreze la fabrică... Ce repede s-au scurs anii! Într-o bună zi, Niura s-a căsătorit și a plecat cu soțul ei în Orientul îndepărtat. Cînd, în 1941, a început războiul, Niura și cei doi copii ai săi s-au mutat la mine, fiindcă soțul ei plecase pe front. Se căsătorii și Katia, apoi veniră copiii. Acum erum mai mulți.

Și iarăși au trecut anii. S-a căsătorit și Vania. Acum cresc, vîzînd cu ochii, nepoții. Vania și Niura s-au mutat în locuințe noi. Mama și soțul meu nu mai sînt. Katia și familia ei, copiii, sînt tot la mine. Iată, iura, fiul cel mare al Katiei, are 21 de ani, e ofițer. Deseori se adună toți la mine, vreo douăzeci... Și toți îmi sînt dragi, doar sînt copiii și nepoții mei...”

...Iată, pe scurt, povestea emoționantă a Mariei Mihailovna, mamă de copii orfani, pe care o învidiază chiar și unele mame ale propriilor lor copii.

Da, Maria Mihailovna a muncit o viață întreagă, iar acum, la 60 de ani, e convinsă că a mers pe calea pe care merge o adevărată mamă, crescînd copii orfani.

prof. Ion Bucuroiu

Conferințe despre România

Presă sovietică a transmis recent o știre de cîteva rînduri care constituie o nouă mărturie a interesului pe care ni-l poartă oamenii sovietici. La Casa prieteniei cu popoarele țărilor străine, din Moscova, a fost inaugurat ciclul de conferințe închinat succeselor obținute de România în opera de construcție socialistă.

Să citim mai atent cele cîteva rînduri redactate în stilul laconic al telegramelor de presă. Să urmărim imaginile care prind viață îndărătul cuvintelor.

...O seară obișnuită la Moscova. În torentul de oameni care se scurge pe străzi, pe care metroul, autobuzele, troleibuzele, taxiurile îi duc și-i aduc din toate colțurile imensului oraș, nu puțini sînt aceia care au aceeași țintă: Casa prieteniei cu popoarele țărilor străine. Aici, în liniștea specifică a sălii de conferință, i-a strîns laolaltă interesul pentru țara și poporul nostru. Ar fi putut să se ducă la Teatrul Mare unde dansează balerini care au cucerit lumea, le-ar fi putut aplauda pe cele „Trei surori” în noua montare a MHAT-ului, ar fi putut urmări evoluția tulburătoare a eroinei „Istoriei din Irkutsk”, ar fi putut audia un concert, viziona un film, ar fi putut fi prezenți în imensul inel al tribunelor stadionului Lujniki unde au loc tot felul de întreceri sportive, ar fi putut... Cite nu oferă Moscova celor dornici să petreacă o seară plăcută! Dar toți oamenii aceștia prezenți la Casa prieteniei cu popoarele țărilor străine, au preferat să vină aici, pentru a afla date noi despre economia și cultura românească.

Istoria relațiilor prietenești dintre țara noastră și Uniunea Sovietică a consemnat și consemnează nenumărate gesturi de prietenie.

La Moscova, pe bulevardul Leningrad, noi case de locuit.

Valea vinturilor

De amândouă părțile Narinului zgomotos și năvalnic, pe mai bine de 500 de kilometri se întinde un lanț de munți prăpăstioși, inaccesibili.

Aproape de Taș-Kumir munții se depărtează de țărniță făcând loc unor versante domoale, ca niște ample lăduri de pelerină încrămite. Dar între culmile muntoase se întinde un pustiu de piatră, care se numește Șamalduu-Sai, ceea ce în limba kirghiză înseamnă „Valea vinturilor”. Trecătorile înguste de munte sugrumă nemilos vijeliosul Narin, care își domolește goana numai după ce iese din „Valea vinturilor” și se îndreaptă spre nord spălând poalele masivului muntos. Când norii înfășoară vârful veșnic înzăpezit, în Șamalduu-Sai se dezlănțuie uraganul. Valea vinturilor își merită cu prisosință numele.

Secole de-a rândul omul nu s-a încumetat să se apropie de pustiu, plin de primejdii. Abia în vara anului 1956 a venit aici viața. Insuflețiți de hotărârile istorice ale Congresului XX al P.C.U.S., oamenii sovietici au cercetat întreaga albie a Narinului, începând de la izvoare, și toată regiunea înconjurătoare.

În 1956, într-o călduroasă zi de mai, în mijlocul pustului s-au ivit ca din pământ trei corturi. Șamalduu-Sai îi întâmpină pe oameni cu vrăjmasie. Arșița dogoritoare, vinturile turbate, scorpionii și alte vietăți otrăvitoare, acuate în singurătatea aceea de piatră, se abătura ca la comandă împotriva omului ce cucerise să sfarme liniștea de veacuri a deșertului. În aceste condiții vitrege își începu activitatea expediția complexă organizată de secția pentru Asia Centrală a Ghidroenergo-proekt-ului, în fruntea căreia se află Mihail Karpov. Geologii, hidrologii și topograful porniră să traseze locul pe care urmează să fie construită hidrocentrala electrică de la Uci-Kurgan, întocmind și proiectul acesteia.

Au trecut numai trei ani de atunci...

În fața ochilor noștri se deschide minunata panoramă a unui oraș muncitoresc: case albe și cărămizii cu cîte două și trei etaje, aliniate simetric, bulevarde largi și asfaltate inundate de lumină electrică, pe care se revarsă din ferestre muzica transmisă de posturile de radio — harnicii constructori ai hidrocentralei se odihnesc, își petrec timpul liber. De pretutindeni se aude foșnetul molcom al frunzișului linar, — căci cumplitele vinturi din Șamalduu-Sai sînt acum nepuțincoase în fața perdelelor dese de salicimi și plopi sădiți încă din primele zile de bravi cuceritori ai deșertului.

... În mai 1956, demobilizat din armată, a sosit la Uci-Kurgan Isa Septarov. Pe vremea aceea viitoarele construcții erau în fază de proiect.

La ceaihanaua din Uci-Kurgan, Isa îl cunoscuse pe Temir Toktașev, un bărbat oacheș de vreo patruzeci de ani, cu ochi vioi, cu înfățișare plăcută. Se așezase alături, la masă. Isa, o fire mai comunicativă, i se adresă cel dintîi:

— După cum văd frațioare, ai de gând, ca și mine, să te angajezi pe șantier? Strașnică căldură. Bea o cană de ceai, că te mai răcorește...

Căldura, într-adevăr, era de nesuferit. Nu găseai scăpare nici la umbra salcîmilor, nici sub acoperișul ceaihanalei.

— Asta-i căldură?! zîmbi Temir. Să vezi căldură la Șamalduu-Sai — pietrele par lavă topită, iar creierii parcă îți iau foc. Am fost pe acolo și ce să vezi... Drept în mijlocul pustului stau trei corturi, cu geologi... Tipenie de om în jur. Nici tu pasăre, nici tu lighioană. Pînă și falangele și scorpionii zac leșinați prin crăpăturile pămîntului, așteptînd răcoarea serii... Nu știu dacă or izbuti să facă ceva pe acolo. Mă îndoiesc. Narinul nu se lasă încătușat cu una cu două...

— Hm, vasăzică din aștia-mi ești? Și eu care credeam frațioare, că vrei cu tot dinadinsul să te angajezi pe șantier, să faci treabă. Eu unul n-am de gând să dau bir cu fugiții. Ce de construcții să

să se înalțe și aici, să stai și să te miri, nu alta!

Temir deveni dintr-odată serios. Ședea cu minile încrucișate pe genunchi, ascultîndu-și atent interlocutorul. În cele din urmă, rosti:

— Nu zic ba, dacă s-o găsi de lucru am să rămîn, că de asta am venit.

... Chiar din zorii zilei soarele începea să ardă necruțător pămîntul. Isa, Temir și ceilalți muncitori porneau prin deșert spre stația de cale ferată ca să aducă materialele de construcție, căci la fața locului nu se afla nimic. Foarte anevoioasă era mai cu seamă operația de încărcare a cimentului. Acesta era descărcat din vagoane cu lopoțele și apoi tot cu ajutorul acestor dispozitive „moderne” era încărcat în camioane, dat fiind că excavatoarele, buldozerele și mașinile basculante destinate șantierului se mai aflau încă pe drum. Și munca era mai cu seamă grea, atunci cînd începea să „adie” faimosul „vîntuleț” din Șamalduu-Sai. În chip de praf mărunț, cimentul se ridica în văzduh, se lipea de trupurile încinse ale oamenilor, le astupa gura, ochii, urechile.

La fel de anevoios era și transportul prin deșert al acestor materiale de con-

strucție. Camioanele răzbăteau greu prin nisipuri, înaintînd la pas, ca o caravană de cămîle, cucerind drumul metru cu metru. Apa din radiatoare începea să fiarbă, motoarele „strănuțau” și se opreau neputincioase. Șoferii și oamenii care-i însoțeau se apucau, blestemînd, să descarce mașinile, să le ușureze, spe-tindu-se la lopoți...

Pe vremea aceea în Șamalduu-Sai nu numai că nu exista brutărie, dar nici măcar un cuptor pentru coptul pîinii. Piinea era adusă de la Uci-Kurgan sau Taș-Kumir, cale de trei-patru zile. Și ce era mai cumplit, era că oamenii deși lucrau pe malul Narinului atît de bogat în ape, sufereau de... sete. Malul înalt și prăpăstios nu-i lăsa să se apropie de riu. Erau nevoiți să sape puțuri nu prea mari, în care se adunau cîteva stropi de apă tulbură, leșetică. Într-o zi, curajosul Temir se încumetă să lege o vadră de o funie lungă și să o arunce în riu, îndrăzneală pe care fu cît pe aci să o plătească cu viața: dacă nu-i săreau în ajutor tovarășii din jur, turbatul Narin l-ar fi tras cu vadră cu tot în prăpastia apelor lui... Muț timp după aceea muncitorii nu se mai încumetară să se apropie de mal.

Babușaira Bejgenaliova, solistă a teatrului de balet din Kirghizia.

De case, nici vorbă. Oamenii trăiau prin vagoane dărăpănate, în corturi, iar unii trebuiau să plece tocmai la Uci-Kurgan, să străbată dar după o zi de muncă anevoioasă mulți kilometri, ca să-și găsească un sălaș.

Șeful de sector, inginerul Salimov, stă într-o magazie de scînduri ridicată în pripă. Prin ușa întredeschisă, odată cu aerul fierbinte de afară pătrund praful și zgomotul șantierului. Se aude urui-tul înfundat al mașinilor care lucrează în gropile de fundație.

Hidrologul Rafael Sa'imov, absolvent al Institutului agricol din Kirghizia, a venit de bunăvoie să lucreze pe șantierul hidrocentralei electrice de la Uci-Kurgan, avînd o delegație din partea Comsomolului. E un tînar vioi, cu fața arămie, cu nelipsita-i pălărie de paie cocoțată pe creștetul capului. A apucat să lucreze în toate sectoarele șantierului.

— Aflați — ne spune el, schițînd cu creionul o hartă aproximativă a regiunii — că aici ne găsim pe tîndul vechii albiei a Narinului. Astăzi rîul ocolește această groapă de fundație a noastră, îndreptîndu-se cu repeziune printr-un canal de derivație spre podul de beton armat provizoriu pe care l-ați văzut, ca să intre apoi din nou în vechea lui albie. Ce e drept, acum s-a mai liniștit oarecum. Dar atunci, cînd i-am îndreptat apele însumate spre canalul construit de noi, o băgasem pe minecă. Ne era teamă că dintr-o clipă în alta va surpa podul și va mătura totul din cale, așa era de furios. Temerile noastre s-au dovedit însă a fi neîntemeiate.

Cum de au reușit totuși oamenii să abată apele acestui riu pe o altă albie, artificială, săpată în formă de arc?

... Asta s-a întimplat în 1959, pe cele mai cumplite geruri ale lui ianuarie. Momentul fusese bine ales. Narinul putea fi înfrînat numai pe vreme de iarnă, cînd nivelul apelor lui scade mult. Altminteri nimeni n-ar fi putut să-i vină de hac.

Totul era pregătit pentru clipa aceea hotărîtoare. Canalul de derivație era gata, la fel și podul, operație pentru care fuseseră excavate opt sute de mii de metri cubi de rocă pietroasă... Peste o sută de camioane basculante, cu o capacitate de zece și douăsprezece tone fiecare, își ocupaseră locurile, gata să intre în acțiune; aveau de aruncat în albie cantități uriașe de pietriș și blocuri piramidale de ciment. Excavatoriștii Amedov, Tkaličev, Iunusov, tractoriștii Bekirov, Privalov, șoferii Osmanov, Gri-banov și alții stăteau la pîndă ca niște șoimi care așteaptă un semn al vîntătorului spre a se arunca asupra prăzii... Fiara pe care urmau s-o vîneze nu bănuia însă nimic. Își urma mîndră poteca bătătorită de milenii, fără a se simți chisi de vîntători...

Pe la trei și ceva, grupuri de muncitori și de localnici veniți de prin Șamalduu-Sai și Uci-Kurgan, unii călări, alții pe jos, începură să se adune în fața canalului de derivație. Printre ei multe femei, bătrîni și copii, precum și oaspeții veniți tocmai de la Moscova, de la hidrocentrala de la Bratsk, din Tașkent, Kairak-Kum și din multe alte localități. Oamenii erau emoționați. Așteptau cu nerăbdare semnalul de atac...

Care fu dat la ora patru fix. Un vînt asurzitor umplu văzduhul: camioanele încărcate cu blocuri de ciment și pietriș se urniră toate odată spre mal.

Cu minile încleștate pe volan, cu obrăzurile încrămite, șoferii păreau niște piloți temerari care prăbușesc asupra vrăjmașului un prăpăd de bombe. La căderea blocurilor de ciment rîul ridica trombe uriașe de apă care improșcau în jur miriade de stropi fosforescenți. Luați prin surprindere, Narinul se zbătea ca o fiară încolțită, azvîrlindu-se furișând asupra picioarelor ridicate în cale, încercînd să le măture...

Această luptă înverșunată dură pînă la două zi dimineața. Reflectoare puternice inundau cu lumina lor întreg cîmpul de bătălie. Narinul urla neputincios, se arunca dintr-o parte în alta, apoi, adunîndu-și ultima rămășiță de vlagă care-i mai rămăsese, se năpusti deodată asupra canalului de derivație și a podului. Se părea că nu vor rezista, și totuși... omul triumfă!

În zori, constructorii își sărbătoriră victoria. Nedormiți, sfîrșiți de oboseală, cu chipurile prăfuite, mînjite de onsoarea mașinilor, excavatoriștii, tractoriștii și șoferii se adunară la un miting-fulger. Mulțimea nu se împărțise. Rămăsesse acolo toată noaptea ca să vadă triumful omului asupra naturii. Peste tot se auzeau murmure de aprobare, exclamații de entuziasm.

Temir Toktașev, căruia Narinul fusese cît pe aci să-i curme zilele vieții, nu se putu stăpîni și strigă:

— Ei, Narinule, ți-am venit de hac, ce zici? Dar asta nu-i nimic, mai ai puțin răbdare... Te punem în hamuri așa cum se cuvine. Ai să ne dai cărbune alb, ai să ne uzi pustiu, ai să potolești setea oamenilor și a pămîntului.

Trimisul special al ziarului
„l'Humanité“
transmite din Moscova

Un magazin unic în felul lui:

„IZOTOPI“

La ieșirea din stația de metro „Universitetskaja“ ești prins îndată în vârtejul mulțimii ce se revarsă spre noile cartiere, spre „cea de a doua Moscova“. În inima acestui oraș modern, împințit încă de schelele șantiierelor, pe bulevardul Lenin, se înalță o clădire deasupra căreia poți citi în limbile franceză, rusă și engleză: „Atomii pentru pace“.

La dreapta intrării se află o cafenea unde poți servi liniștit cafea cu frișcă și prăjituri. La stânga, se

eprubete, în capsule sau în cașete. În magazin se află și modele de haine de protecție și măști, pile de plumb, containere demontate, asemănătoare termosurilor, în care este plasată sursa radioactivă ș.a.

Magazinul-expoziție este condus de inginerul Vasili Zizganov, care de 20 de ani lucrează în domeniul izotopilor.

— Acesta este „iodul 131“ — îți explică el. Servește la tratarea glandelor cu secreție, și iată și „co-

pătrunde fenomenele care au loc în plante, poți dezvălui secretele asimilației care se petrece în rădăcini, tulpini sau frunze.

Tamara vinde apă grea

Tamara Merkina, inginer-vinzător, mi-a arătat în mici prafuri colorate minuscule cristale cu lucruri metalice care pot fi cumplit de primejdioase sau — dimpotrivă — salvatoare.

— Vom vinde, mai ales — ne spune Tamara Merkina — oxigen 18 și apă grea. Vom vinde, de asemenea, aproape 200 de izotopi stabili și 500 izotopi radioactivi și grupuri de izotopi radioactivi.

Iată, într-un tub, câteva picături dintr-un lichid întunecat la culoare: este aur coloidal pentru leucuirea tumorilor. Această apă radioactivă se află de asemenea, în vinzare sub altă formă — în foițe nu mai mari decât unghia unui prunc. Foița este măcinată în grăunțe extrem de fine și preparafia este injectată în creier, în centrul tumorii ce trebuie nimicită. Radiațiile distrug celulele canceroase fără a atinge țesuturile sănatoase. O doză infimă de 20 millicurii de aur 198 este suficientă pentru leucuirea a trei bolnavi.

Iată, tot în eprubetă, fosfor 32 cu ajutorul căruia sînt tratate leucemiile și cancerul pielii. Apoi iodul 131, necesar pentru stabilirea diagnosticului. Aceste pilule de sodiu 24 trebuie înghițite de bolnav cum ar înghiți un comprimat de aspirină obișnuit.

În alt raion al magazinului se află un cilindru înalt de numai câțiva centimetri. E cobaltul 60, care trebuie transportat într-un ambalaj de mărimea unui buloi cu vin.

Savanți și elevi

Fără îndoială că aprovizionarea institutelor de cercetări, a spitalelor și uzinelor se poate face direct de la locul de producție la consumator. Avantajele unui magazin de desfacere sînt însă numeroase. Un asemenea centru permite o mai lesnicioasă distribuție de izotopi radioactivi dintre cei mai noi și mai variați. Un asemenea magazin dă și o mai justă orientare celor care folosesc produsele. Totodată, el este în măsură să informeze pe producători asupra noilor cerințe ale industriei și instituțiilor spitalicești. Așa, de pildă, dacă la Vladivostok este nevoie de un izotop radioactiv cu o valabilitate redusă, prepararea lui nu

Fațada magazinului „Izotopi“

aliniază mai multe vitrine lungi, decorate cu semne, formule și niște aparate ciudate. Acesta e primul și unicul magazin de izotopi. De aici poți cumpăra Cobalt 60 sau aur radioactiv.

„Dați-mi niște cobalt...“

Diferitele raioane sînt deservite de vinzătoare în bluze albe. Un om între două virste face comanda, alegînd dintr-o stivă cîteva bidoane albe, ce aduc foarte mult cu niște oale încăpătoare de pămînt ars. E Suren Elbikjan, tehnician din Moscova, de naționalitate armeană. Suren conduce un serviciu de control într-o uzină de aparate medicale și farmaceutice. De cîteva ani, el verifică aparatele produse în uzină cu ajutorul unei mașini speciale. Cu ajutorul cobaltului 60 fisurile din sudură pot fi detectate ușor, așa cum descoperi maladiile pulmonare cu ajutorul razelor X.

Firește, mărfurile magazinului nu sînt etalate pe nici un raft, căci aceasta ar însemna cu siguranță o primejdie mortală atît pentru vinzătoare, cît și pentru cumpărători. S-a găsit însă o modalitate specifică de a le expune. În rafturi și în galantare se găsesc tot felul de mostre expuse sub o formă inofensivă: în

balțul 60“ pe care îl folosim la tratarea tumorilor maligne. Cobaltul și cesul radioactiv sînt utilizate la unele aparate de control, de pildă pentru verificarea grosimii tăbliilor de oțel. Aceste elemente lucrează cu o precizie care ajunge pînă la o sutime de milimetru. Substanțele pot fi folosite și la controlul densității lichidelor. Mulțumită izotopilor putem afla de îndată, fără ca să mai oprim mașina, dacă circulația produselor lichide în tubulaturi se desfășoară în mod normal.

Rolul izotopilor este cu atît mai minunat cu cît ei permit inginerului sau medicului „să vadă“ prin ziduri sau prin alte obstacole care pînă acum păreau de nepătruns. Izotopii îi ajută pe oamenii de știință să răspundă la probleme pe care pînă acum nu și le-au pus, sau pe care n-ar fi îndrăznit să și le pună vreodată!

De pildă, pe entomologi îi preocupă de multă vreme misterul „gusturilor albinelor“, procesul de fabricare a mierii în stup după ce harnicele lucrătoare au sorbit nectarul din miile de flori. În zilele noastre misterul a fost lămurit cu ajutorul experiențelor efectuate cu un lichid radioactiv, cu care au fost unse florile.

Cu ajutorul izotopilor radioactivi ai fosforului poți

Un reporter se întrece cu timpul...

Acum cîteva ani doi exploratori cehi, Zigmund și Hanzelka au devenit celebri prin călătoria lor în inima Africii. Ecoul acestei călătorii a fost considerabil. Poate că și prima intenție de călătorie de lungă durată a poetului și ziaristului sovietic Viktor Urin tot atunci s-a născut; cu deosebire — între multe altele — că în loc să parcurgă deșerturi și păduri ecuatoriale, călătoria sovietic a străbătut în lung și în lat pămînturile bogate ale Siberiei. „179 de zile în automobil“ s-a intitulat cartea rod al acestei călătorii — unul din cele nouă volume pe care fostul combatant în Marele Război pentru Apărarea Patriei, absolventul Institutului de literatură „Maxim Gorki“ le-a dăruit literaturii sovietice.

A călători, a cerceta locurile și a-și îmbogăți sufletul cu frumusețea peisajelor și armonia morală a oamenilor întîlniți, constituie pentru Viktor Urin într-o măsură tot mai mare rațiunea profesiunii sale de scriitor. Aria călătoriilor lui este prea puțin cuprinsă în itinerariile turistice ale cluburilor auto-moto, care de obicei se mărginesc la excursiile ușor de practicat în partea europeană a Uniunii Sovietice.

Viktor Urin nu vrea să călătorească pe drumuri comode. Și dacă în prima călătorie „Pobeda“ lui a parcurs distanța dintre Moscova și Vladivostok, în ultima a străbătut ținuturile Magadan și Iakuția; acolo unde variațiile de temperatură ating nu mai puțin de 100° (între —60° iarnă și +40° vara); ținuturi cu flori de gheață, nisipuri aurifere și flori palide de nord.

„Pe traseul Kolimă, spre polul

frigului“. Reportaj? Povestiri? Versuri, fragmente de jurnal, momente? Sînt toate acestea la un loc, strîns și măiestrit îmbinate într-o carte de călătorie captivantă. Timpul sovietic se dezvăluie cititorului cu vertiginoasă lui forță transformatoare. Ce traiectorie a străbătut populația multinațională a Kolimăi într-o singură generație! Traiectoria care are la un capăt un ținut ocropsit într-un colț uitat de

179 de zile
în automobil

lume, iar la celălalt o regiune prosperă, bucurîndu-se de toate apanajele civilizației. La un capăt poteciile bătătorite de copitele renilor, iar te mizere, descîntecele șamanilor — la celălalt capăt șosele largi, case cu multe etaje, institute de cercetări științifice. Aici este Kolimbass (bogat bazin carbonifer), aici jurnale mari topește metale prețioase, aici înflorște o industrie piscicolă puternică a cărei materie primă sînt morunii cei scumpi, icrele roșii — aici se dezvăluie fabuloasa țigă cu imensele, neasemuitele ei bogății.

Kolimă are aur. Are atîta aur încît șteampurile ei ultra moderne lucrează zi și noapte sporînd mereu tezaurul Uniunii Sovietice. Dar cei care descoperă și aduc la lumină acest aur, sînt superiori metalului nobil. Natura siberiană i-a dăruit cu putere, cu vigoare și sănătate de „bogății“. Medved — „Ursul“

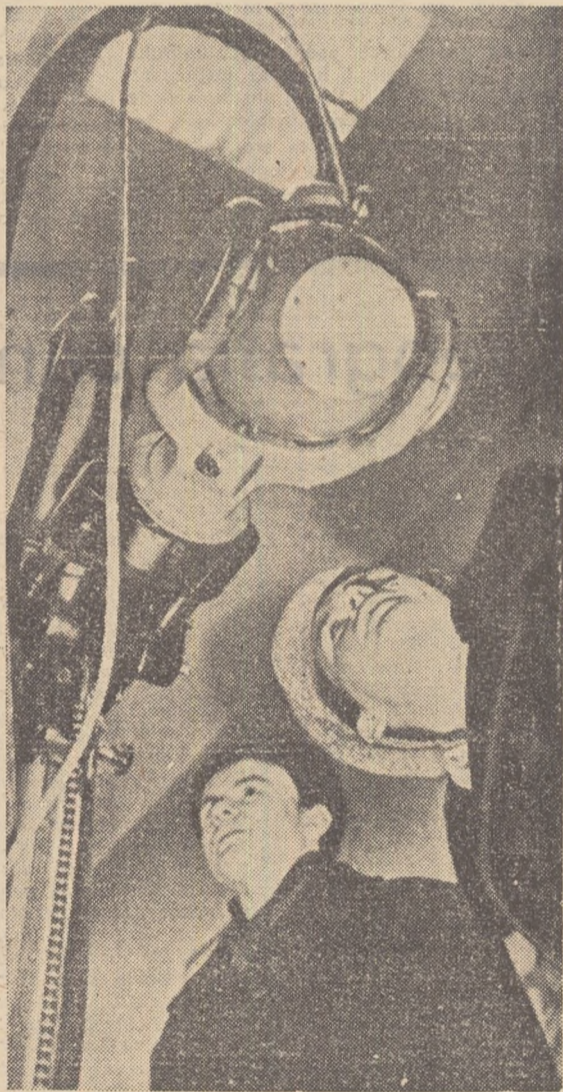
— unul din eroii cărții ilustrează nu numai forța fizică obișnuită pe aceste meleaguri ci și biografia caracteristică azi omului sovietic. Acest cercetător al taigalei a urmat fără frecvență școala medie, apoi școala de mine din Magadan, apoi Institutul Politehnic din Moscova. Artificierul Viktor Rozovski scrie versuri, conduce echipa de amatori, este portarul energic și talentat al unei echipe de fotbal. Matvej Goriunov are o preocupare artistică oarecum curioasă: sculptează în zăpadă. „Chiar dacă după cele opt luni ale iernii siberiene, sculptura dispăre, copiii pentru care lucrez, — gîndește Goriunov — învață să se bucur de artă“.

Da, viața e frumoasă în Țara Sovietică, chiar în ținuturile frigului. Irișii albaștri, măceșii purpurii împodobesc cîmpiile. Copiii se scaldă în riuri, chiar dacă după aceea trebuie să aprindă focuri pe maluri pentru a ajuta soarelui palid să-i usuce. Cresc orașe, se ridică fabrici, se ivesc palate ale culturii.

Viktor Urin nu și-a încheiat călătoriile.

El are proiecte mari: anul 1960 îl petrece în regiunea Krasnoiarsk, iar 1 ianuarie 1961 îl va găsi în Republica Socialistă Kazahă pentru alte 365 de zile. Să-i urmărim drum bun călătorului, reporterului și poetului sovietic! Prin el vom cunoaște mai bine spații nemărginite și oamenii dintr-o bucată care le dau viață. Să fluturăm mîna și să primim cum pentru o nouă, lungă călătorie „Pobeda“ lui neobosită se pierde în zare...

Ștefan Iureș

Razele nevăzute văd și ceea ce este inaccesibil ochiului omenesc, de exemplu fisurile din interiorul metalului. Gama-defectoscopul industrial ajută detectarea lor.

va fi comandată la Moscova sau Leningrad, ci în orașul cel mai apropiat. Prin instalarea unor pile atomice la Tașkent, la Tbilisi sau în alte centre se asigură o distribuție mai rapidă, în funcție de nevoi.

...E ora 4 după amiază: zeci de oameni se află prin sălile magazinului. Pe lângă savanți și ingineri sînt și țărânci care se opresc să examineze fiolele și aparatele, școlari care privesc manechinele din materiale plastice translucide. La îndemîna tuturor, magazinul este, totodată, un centru de propagandă și de informare cu privire la folosirea pașnică a atomului.

Veac nou

pag. 7

Filmul

O ACTRIȚĂ DESPRE CARE SE VORBEȘTE

IULIA BORISOVA

(Neuitata Nastasia Filippovna, din filmul „Idiotul”)

Vara trecută mă aflam într-o mică stațiune de pe țărmul pitoresc al lacului Valdai. Într-o dimineață, pe cind mă plimbam prin pădurea învecinată, am remarcat într-un grup de vilegiaturişti o tinără femeie zveltă, brună, cu ochi neobișnuit de expresivi, pe care îi mai văzusem parcă undeva. De atunci o întâlneam în fiecare zi. Dimineața, făcea canotaj. Vislea mult, apoi pornea să inoate. N-am recunoscut-o pe Iulia Borisova decit atunci cind i-am auzit glasul. Are un timbru catifelat, care, asociat ochilor ei neobișnuiți, mi-a amintit-o deodată pe Nastasia Filippovna, eroina filmului „Idiotul”.

În viața de toate zilele, Borisova seamănă foarte puțin cu eroinele ei din teatru și cinematograf. Ea nu are nimic din Anisia, femeia melancolică și răzbunătoare din piesa „Adincurile de aur” (după Mamin-Sibirak), nici din ironica și tandra Pavlină, „Bucătăreasa” lui A. Sofronov, iar în privirile ei nu întâlnești acea stranie neliniște caracteristică Nastasiei Filippovna. Aceste trei roluri sînt însă strălucit interpretate de Iulia Borisova, pe scena Teatrului „Vah-tangov” din Moscova. Așadar, Iulia Konstantinovna își petrecea vacanța pe malul lacului. Era foarte bronzată și purta mai ales rochii albe. După-amiezile juca cu frenezie volei și dădea lecții de engleză băiatului ei, Sașa.

Cu toate acestea actrița rămîne tot actriță. După cîteva zile, i-am observat lipsa. M-am interesat de ea la soțul ei.

— Iulia s-a dus în satul vecin — mi-a răspuns dînsul. S-a împrietenit cu niște colhoznice și ținea foarte mult să le viziteze, să le audă vorbind. Știi, aici, în nord, pronunția e cu totul deosebită.

A doua zi, dis-de-dimineață, Iulia a dispărut din nou. De data asta a mers în pădure, unde se instalase o tabără studențească. Viitorii ingineri locuiau în corturi și duceau viața unor adevărați Robinsoni: vinău prepelite, pescuiau, făceau foc cu vreascuri. În stațiunea

Nastasia Filippovna în „Idiotul”

noastră se vorbea mult despre ei. Se zvonise chiar că ar fi impușcat un urs.

— Mama e grozav de curioasă — m-a informat micul Sașa. N-a putut răbda să nu-i vadă și ea pe studenți.

Într-adevăr, curiozitatea constituie una din trăsăturile caracteristice ale Iuliei. Ea privește totul cu atenție, și, uneori, reproduce cu mult umor gesturi, un anumit fel de a vorbi, de a rîde, pe care le-a surprins la oameni întîlniți întîmplător pe stradă.

Mai tîrziu, aceste gesturi vor

fi poate atribuite unui personaj. Căci micile amănunte contribuie și ele la îmbogățirea experienței actricești, la sporirea „materialului de construcție” cu care se vor făuri mai tîrziu noi personaje. Cind i s-a atribuit rolul uneia din „Surorile” de Knorre, o fată abia ieșită de pe băncile școlii, Iulia Borisova a început să viziteze locurile frecventate de fetele și băieții care aveau vîrsta noii sale eroine. Mergea la patinaj, își petrecea după-amiezile la cluburile întreprinderilor, unde tinerii se adunau să danseze. Și privea, privea mereu... Multe din gesturile Iuliei — mișcările ei stîngace, atît de reale, încrederea și sinceritatea exprimate de privirile ei, temperamentul ei năvalnic, malițiozitatea, sînt poate rodul acestor vizite bogate în observații.

— În momentul de față mă gîndesc neconștient la Anna, m-a informat Iulia Konstantinovna, într-o zi cind ne plimbam împreună prin pădure.

Anna este eroina piesei lui Arbuzov „În ceasul al doisprezecelea”. Nu e ușor să ți-o reprezîzi astăzi. În epoca respectivă, adică prin 1928, mai erau destule femei asemenea Annei. E o femeie tinără, care și-a pierdut iluziile și trăiește în mediul speculanților și al unor esteți blazați. Cum trebuie să arate a-geastă Anna?

Pentru a-și putea înfățișa mai bine perioada respectivă, Borisova a recitat în timpul concediului sîmădenie de cărți: romane, memorii, poezii, a cercetat fotografii. Așa cum se întîmplă fiecărui actor adevărat, Anna începuse să facă parte din viața de fiecare zi a actriței, care se străduia neîncetat să-i reconstituie biografia imaginară, să-i pătrundă gîndurile, să înțeleagă pentru ce trăiește, ce o preocupă. Actrița mi-a mărturisit că mai avea încă multe de aflat despre noul ei personaj, pînă cind să se poată identifica cu înfățișarea și cu lumea lui interioră.

În viața de toate zilele...

...Am reîntîlnit-o pe Iulia Borisova de curînd. I-am făcut o vizită acasă, în apartamentul elegant, situat într-una din clădirile de pe cheiul Moscovei. E plăcut să cunoști gusturile stăpînei casei. Privesc cu interes biblioteca masivă, lată și cărțile cercetate în ultima vreme pentru definirea Annei. În cameră se află nenumărate obiecte din sticlă: se pare că Iulia Konstantinovna e o bună cunoscătoare în materie de cristaluri. Am aflat că apreciază în mod deosebit cristalul cehoslovac, sticla italiană, porțelanul de Saxa. În fața ferestrei, un pupitru și o bancă vopsite în alb: acesta e dome-

Liusea în „Surorile”

niul lui Sașa, unde băiatul își pregătește comod lecțiile.

— Din păcate, pe Sașa nu-l pasionează profesiunea mea, povestește Borisova. L-am dus într-o zi la o reprezentație cu „Surorile”. În timpul uneia din scene, cind, aflîndu-mă la o serată trebuia să beau vin, Sașa a strigat deodată, cu reproș, din

sală: „Vai mamă!” Intervenția lui a fost atît de neașteptată încît m-am tulburat teribil. De atunci nu-l mai iau niciodată la spectacolele mele.

— Cum vă petreceți timpul liber? am întrebat-o în continuare.

— Timpul liber? (Iulia Borisova pare surprinsă de întrebarea mea). Sînt absorbită cu totul de teatru. Și îmi face cunoscut programul ei zilnic: se scoală devreme și își începe ziua cu exerciții de gimnastică, pe care le socotește indispensabile, apoi își consacră o oră întregă antrenamentului vocal. Căci unul din noile ei personaje trebuie să aibă o voce gravă. La teatru repetițiile încep la ora 11 și actrița repetă concomitent în trei piese, ale căror premiere vor avea loc în cursul lunilor viitoare. Seara o așteaptă spectacolele.

Pe masa Iuliei Borisova așteaptă un teanc de scrisori, de la numeroșii ei admiratori. Trebuie să răspundă cu grijă, fiecărui.

Scrisorile sînt expediate din Rostov, Gorki, Tbilisi, Leningrad, Sofia, Berlin, Londra, Budapesta, Viena, Praga și din alte orașe pe care actrița le-a vizitat în ultimii ani.

...Pe nesimțite s-a inserat. Iulia Borisova trebuie să plece la teatru. Azi are loc cea de a o suta reprezentație cu piesa „Adincurile de aur”. Iar înainte de spectacol actrița trebuie să se odihnească. Spectatorii nu trebuie să observe că Anisia a dezvăluit de atîtea ori pînă acum pe scenă destinul ei tragic. Talentul Iuliei Borisova nu-i îngăduie să încalce această lege nescrisă a teatrului adevărat: să joci la fiecare spectacol la fel ca în seara premierei!

A. Izmailova

REFLECTOR

La studioul „Gruzia-film” din Tbilisi se turnează filmul „Din poartă în poartă”, o transpunere cinematografică după o năvelă a scriitorului georgian David Kidiașvili.

Compozitorul Soloviov-Sedoi a compus muzica unei noi comedii ce urmează a fi realizată în studiourile leningrădene. Interpretă principală a filmului va fi actrița Liudmila Gurcenko, protagonistă filmelor „Noapte de carnaval” și „Fata cu ghitară”.

Coproducția cinematografică sovieto-franceză „Normandie-Niemen” se bucură de mult succes printre spectatorii parizieni. Astfel, într-o singură săptămînă, filmul a

fost vizionat de peste 66.000 de persoane.

Recenta producție a studiourilor din Moscova, „Generație salvată”, este consacrată faptei patriotice a unor oameni simpli sovietici, care în perioada blocadei Leningradului au evacuat și îngrijit un mare număr de copii leningrădeni. Majoritatea interpretelor acestui film sînt copii, membri ai cercurilor teatrale pionierești din Moscova.

Filmul „Tineretele soții” pe care l-a terminat de curînd regizorul leningrădean S. Sidelev, înfățișează episoade hazlii din viața unor tineri căsătoriți. În rolurile principale apar K. Ignatova și A. Kuznețov.

Simplicul personaj al mătușii Olea este înfrunghiat de renumita actriță de teatru Vera Pașennaia.

S-a împlinit un an de cind trilogia „Pe Donul liniștit” a rulat în premieră pe ecranele cinematografelelor din Copenhaga. De atunci, filmul a fost reprezentat în 120 cinematografe din diferite orașe daneze și este programat în continuare în alte 60.

La studiourile Maxim Gorki din Moscova se apropie de sfîrșit turnarea filmului „Cîntecul fetelor”, ale cărei eroine sînt dansatoarele renumitului ansamblu sovietic „Beriozka”. Direcția artistică a filmului aparține regizorului

Serghei Gherasimov. Filmul nu este o obișnuită prezentare a programului ansamblului, ci, pornind de la un turneu al dansatoarelor „Beriozka”, înfățișează o suită de peripeții survenite în timpul călătoriei de-a lungul fluviului Volga.

Printre noile premiere prezentate pe ecranele sovietice în cursul lunii martie se află „Nopti albe” (după Dostoievski). În care apar actorii Oleg Strijenov și Liudmila Marcenko, filmele ucrainene „Ivanna” și „Femeia-ostaș”, „Casa de aur” — un film consacrat Buriatiei, o comedie despre un grup de pionieri — turiști intitulată „Prietenii, tovarăși” ș.a.

Valea în „Istorie din Irkutsk”

La Casa centrală a actorilor din Moscova s-au aprins luminile rampei. În sală, nerăbdător, publicul așteaptă ridicarea cortinei.

Spre deosebire de celelalte teatre, Casa actorilor nu dispune însă de două intrări: una, principală, pentru spectatori și alta „de serviciu”, pentru actori. Căci publicul îl formează înșiși actorii care, atunci când vin la teatru, în loc să-și ocupe ca de obicei locurile în culise, se instalează comod, în fotolii. Această instituție de cultură, întrucâtva deosebită de semelele ei, ține de Asociația actorilor și este condusă de un consiliu ales, compus din 70 de membri.

Judecând după afișe, actorii Moscovei dispun de mijloace foarte variate pentru a-și petrece timpul liber cât mai plăcut și în același timp, cu folos.

Astăzi de pildă, pe scena teatrului va fi prezentată de către ansamblul de operă al Asociației actorilor o operă pe o temă tadjikă, intitulată „Bibi și Bobo, sau nobilul logodnic”. Într-adevăr, afișele te invită să participi la o seară consacrată marelui actor francez Gérard Philipe, sau la un concurs pentru cea mai bună interpretare a personajelor din piesele lui Cehov.

Uneori, pe scenă apar tineri actori care prezintă în fața actorilor consacrați ultimele lor realizări; alții, scena este ocupată de colegi proaspăt întorși dintr-un tur, în străinătate sau de dramaturgi care, pe această cale, își împărtășesc proiectele de viitor. Sala teatrului este mereu plină mai ales atunci când au loc întâlniri

SCRISOARE DIN MOSCOVA

cu personalități ale culturii de peste hotare.

„Viața și cunoașterea”

O dată pe lună, membrii Casei actorilor editează o revistă, „Viața și cunoașterea”. În ziua apariției revistei sala este mai aglomerată ca oricând. De ce oare? Vă veți întreba. Pentru bunul motiv că revista nu se vinde, pentru că nu poate fi „clică” sau, mai degrabă auzită, decît la club. Căci e vorba de o revistă vorbită, ale cărei pagini stau deschise nu numai oamenilor de teatru, dar și savanților și inginerilor, poezilor și sportivilor, pedagogilor, croitorilor... O rubrică este întotdeauna consacrată noutăților teatrale și muzicale.

Conferințele despre Istoria cinematografului sovietic și străin sînt auzite, întotdeauna, cu mult interes. Actualul ciclu de conferințe cuprinde de pildă expuneri despre realizările cinematografilei sovietice, franceze,

engleze și americane din cel de-al treilea deceniu.

Discuții și proiecte

Se întîmplă uneori ca în timp ce într-un teatru spec-tatorii aplaudă o piesă ea să fie discutată cu aprindere, în jurul mesei rotunde, în mica sală a Casei actorilor. Desigur, păreriile asupra punerii în scenă, a jocului actorilor sînt dintre cele mai diverse. La discuții iau parte, ca de obicei, actori și regizori, și bineînțeles, mulți debutanți.

O asemenea discuție, care a întrunit numeroși maeștri de balet, baletini, critici și libretişti a avut loc nu de mult în legătură cu statutul Asociației coregrafice ruse, cu înființarea unui ansamblu experimental. Ideea, care aparține Galinei Ulanova și lui Leonid Lavrovski, și care urmărește aflarea unor noi forme de expresie care să înfățișeze chipul omului contemporan a fost îmbrățișată cu entuziasm atât de baletini experimentați cît și de cei tineri.

Pentru spectatori

Clubul este deschis tuturor celor care îndrăgesc teatrul, așa că, alături de celelalte cercuri, pe lângă Casa actorilor funcționează și un cerc pentru spectatori. Aici au loc discuții despre spectacolele vizionate, întâlniri cu actorii etc.

Zilele de sîmbătă și duminică sînt rezervate cursurilor Universității populare raionale. În cadrul lor „studenții”, în majoritatea lor muncitori și funcționari, audiază conferințele pe care le expun cunoscuți oameni de teatru și muzicieni, compozitori și regizori, căci Casa actorilor din Moscova consideră popularizarea artei ca una din cele mai importante îndatoriri ale sale.

N. Prudkova

A. R. L. U. S.

O lecție model

Zilele trecute, la D.R.N.C. — Gați a avut loc o lecție model de limba rusă la care au participat 21 de muncitori docheri, elevi ai cursului de ciclu I. Ca invitați au participat elevi ai cursurilor de la întreprinderile „30 decembrie”, D.R.N.C.-bazin și de la clubul A.R.L.U.S. din localitate.

Sub îndrumarea profesoarei Galina Poberejnic, docherii-elevi au trecut cu succes probele de dictare, lectură și traducere prevăzute pentru lecția la zi, după care profesoara a început să împartă fotografiile și planșele ilustrații — materialul pentru noua lecție, să explice cuvintele și expresiile caracteristice.

— Și acum, să citim și să traducem — își îndeamnă elevii tov. Poberejnic. Străduințele docherilor, unli dintre ei cu timpurile cărunțite, sînt încurajate prin observații, aprecieri.

Lecția model s-a încheiat cu o scurtă recapitulare a materialului studiat. Apoi invitații, printre care se aflau și președintele Consiliului regional A.R.L.U.S. și responsabilul cercului pedagogic al profesorilor de limba rusă au fost rugați să-și spună părerea asupra modului cum s-a desfășurat lecția. Aprecierile făcute au fost pozitive, fapt care-i va îndemna în viitor pe harnicii docheri, să depună și mai multă străduință în însușirea limbii ruse, atît de necesară activității ce o depun.

Ana Botică
corespondent

Intr-o școală profesională

Prin intermediul organizației A.R.L.U.S. elevii școlii profesionale speciale de orbi nr. 5 din București folosesc tot mai mult experiența sovietică în materie de defectologie. Un număr important de studii, în original sau traduse, constituie principala bază documentară a activității instructiv-educative din școală. Printre studiile folosite se numără și cele ale cunoscuților defectologi sovietici Kovalenko, Zoricev, Sverdlov, Zemțova, Ivanov ș. a.

În urma aplicării metodelor de învățămînt folosite în școlile similare din U.R.S.S., a fost lărgită baza intuitivă a procesului instructiv din școala noastră, unii dintre orbi reușind să realizeze chiar inovații, întra care o hartă sonoră în relief alimentată cu curent electric.

Elevii școlii studiază și limba rusă, ceea ce le permite citirea cu regularitate a revistelor sovietice „Viața orbilor” și „Școlarul sovietic”, precum și a volumelor de literatură în limba rusă.

G. Atanasiu
corespondent

CONTINENTUL

Noi soiuri de fructe

Profesorul gruzin Dmitri Tabidze a obținut o nouă varietate de struguri pe care a numit-o „partuli saadreo”, adică „varietate gruzină precoce”. Strugurii obținuți prin selecționare au dimensiuni neobișnuit de mari un conținut în zahăr de 18 la sută și o productivitate de 100-120 chintale la hectar.

Metroul Moscovei

Constructorii metroului din Moscova au terminat recent o nouă linie, lungă de 2 km: Kutuzovskaia — Fili. Capătul liniei, „Poklonnaia Gora”, este unul din locurile istorice ale capitalei sovietice. De aici a privit Napoleon în 1812 Moscova și tot aici se află și un mic muzeu, construit chiar pe locul unde-și avea statul major mareșalul Kutuzov.

Pensionarii colhozurilor

Nu mai anul trecut colhozurile din Ucraina au plătit 300 de milioane de ruble în contul sumelor atribuite colhoznicilor ieșiți la pensie. Pensile sînt plătite din fondurile comune ale colhozurilor, prin hotărîri ale adunărilor generale în cadrul cărora sînt luate și alte măsuri privind asigurarea bătrîneții colhoznicilor, cum ar fi construirea de locuințe colective unde sînt întreținuți de colhoz.

U. R. S. S.

GLASUL PRIETENULUI

Intr-o zi toridă de vară a anului 1896, în rada portului Odesa a ancorat un vapor sub pavilion francez. Printre pasagerii care au coborît pe țărm se afla și familia Joseph din orașul Macon, vestit în Franța pentru calitatea mașinilor sale agricole. Capul familiei semnase, ca specialist, un contract pe termen lung cu o fabrică din Odesa. Micuțul Albert, pe care părinții îl luaseră cu ei, avea pe atunci 6 ani. Și din clipa aceea soarta lui a fost definitiv legată de Rusia.

Romain Rolland, Henri Barbusse, Frédéric Joliot-Curie, Louis Aragon și mulți alți oameni mari ai Franței l-au numit pe Albert Joseph prietenul lor. Mă de francezi îi trimis scrisori din toate colțurile țării. Unul dintre cei mai eminenți savanți ai timpului nostru, Frédéric Joliot Curie, i-a dăruit cartea „Cinci ani de luptă pentru pace” pe care a scris următoarea dedicație: „Prietenului al cărui glas ne-a îmbărbătat pe toți”.

Da, glasul lui Albert Joseph a îmbărbătat în timpul războiului cu Germania fascistă milioane de francezi. Fără să știe ce-i odihna, Albert organiza cinci-șase emisiuni pe zi în limba franceză — citea comunicate de pe front, le vorbea francezilor despre eroismul și încrederea în victorie a poporului sovietic, despre faptele de vitejie ale regimentului francez „Normandie-Niemen”...

— Aici Moscova, vorbește Moscova... Și auzind cuvintele acestea, milioane de francezi priveau mai încrezători viitorul.

Albert Joseph, crainicul emisiunii în limba franceză a postului de radio Moscova, păstrează cu grijă scrisorile primite din Franța.

„Tipăresc singur un ziar în care reproduc știrile transmise de radio Moscova. Ascult ore în șir glasul dumneavoastră și veștile pe care ni le dați ne seamănă nădejde în inimi” — scria Maurice Gaspard într-o scrisoare trimisă în anii războiului.

Și încă o scrisoare, îngălbenită și ea de vreme. Au scris-o trei țărani francezi: Louis Colpin, Die Modest, Ernest Demoulin.

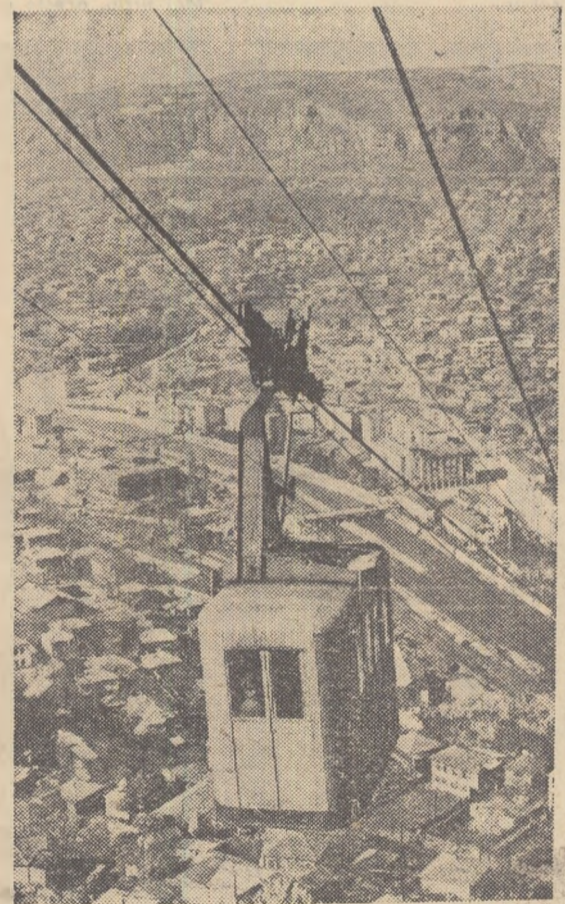
„Cit a ținut noaptea neagră a ocupației am ascultat glasul dumneavoastră. Eroismul ostașilor ruși ne umplea de admirație. Iar cînd auzeam comunicatele de pe frontul rusec nu ne mai simțeam singuri, părăsiți. Știam că va suna ceasul victoriei”.

Correspondența dintre crainicul de la radio Moscova și compatrioții săi francezi a continuat și după război. Numărul scrisorilor a crescut foarte mult în ultima vreme cînd Franța se pregătea să-l întîmpine pe Nikita Sergheevici Hrușciiov. Prieteni necunoscuți îi descriau lui Albert Joseph pregătirile pe care le făceau cetățenii din orașele mari și mici ale Franței în vederea marelui eveniment.

Albert Joseph are 70 de ani. Dar glasul lui sună la fel de tineresc ca acum 30 de ani cînd a rostit pentru prima dată cuvintele:

— Aici Moscova, vorbește Moscova!

A. L.

Telcferic pentru pasageri în orașul gruzin, Ciatura

„10 ani de activitate științifică”

Cu prilejul împlinirii unui deceniu de activitate, filiala Iași a Institutului de studii romino-sovietic a editat o culegere de articole intitulată „10 ani de activitate științifică”. Culegerea cuprinde articole scrise de academicieni și cadre didactice din învățămîntul superior, cercetători în diverse domenii ale științei, oameni de artă etc. Printre aceștia acad. prof. P. Constantinescu-Iași, director științific al Institutului de studii romino-sovietic, acad. prof. dr. V. Mirza, președintele filialei din Iași a Academiei R.P.R., conf. univ. I. Bendiler, conducătorul filialei Iași a I.S.R.S., acad. prof. dr. Ion Enescu, prof. ing. Cr. Simionescu, prof. univ. Ion Creangă, rectorul Universității „Al. I. Cuza”, prof. dr. O. Franke, rectorul Institutului de medicină, prof. univ. Emil Roșu, rectorul Institutului agronomic, pictorul Dan Hatmanu ș. a.

Tipărit în excelențe condiții grafice, cu numeroase clișee în text, volumul cuprinde 20 de articole în care autorii vorbesc pe larg despre ajutorul concret primit din partea Institutului de studii romino-sovietic în orientarea activității lor științifice, în elaborarea unor noi teme de cercetare și rezolvarea cu succes a acestora.

Prin cuprinsul ei, culegerea „10 ani de activitate științifică” constituie un interesant document nu numai pentru activitatea Institutului de studii romino-sovietic, dar și pentru viața științifică a Iașului.

Lazăr Beneș
corespondent

POVESTEA UNUI GLOB DE AUR

Un zbor cu avionul Moscova-New York a devenit un lucru obișnuit, modernele avioane sovietice și americane străbătând astăzi uriașa distanță în ceva mai mult de zece ore. De primul zbor efectuat pe acest traseu își mai aduce însă oare cineva aminte?

La Muzeul central al Marinei militare sovietice se află expus un mic glob de aur pe care se disting contururile Europei și Americii unite printr-o linie. Globul acesta, opera muncitorilor americani, a fost oferit în dar piloților sovietici, în amintirea primului zbor Moscova-New York.

Zborul a fost efectuat în toamna anului 1929 de către monoplanul „Țara Sovietelor”, construit de inginerul Tupolev, binecunoscut astăzi în întreaga lume. Lipsit de instalațiile cu care sînt prevăzute azi marile nave aeriene intercontinentale, cum sînt de pildă radarul sau pilotul automat, aparatul era pilotat de un echipaj temerar și cu experiență, alcătuit din piloții Șestakov și Bolotov, ofițerul cu navigația Sterlingov și mecanicul de bord Fulaiev.

Zborul a avut loc în condiții dintre cele mai dificile. Prima etapă, Moscova-Habarovsk, a fost o adevărată luptă cu ceața și norii. Deasupra munților, avionul a fost zgîlțit ca un sac într-o căruță, iar aterizarea la Verhneudinsk s-a făcut cu mare greutate.

Zborul s-a desășurat în condițiile unei furtuni violente. În golful Dutch-Harbour, avionul a aterizat pe o mare extrem de agitată, spre marea uimire a marinarilor navei de pază americane care veniseră să-l întâmpine. Cunoștînd condițiile atmosferice din marea Behring, americanii nu se așteptaseră că echipajul să se încumete să execute traversarea. Așa că sosirea avionului a stîrnit o adevărată senzație, mai ales că aici se credea că echipajul ajunsese de mult prădă rechizitorilor. De altfel nici nu a lipsit mult pentru aceasta, deoarece avionul parcursese o bună porțiune a traseului numai cu un singur motor, celălalt fiind defect.

Americanii au făcut o primire triumfală temerarilor aviatori sovietici. La New York muncitorii orașului le-au înmînat în dar, ca simbol al victoriosului lor zbor, micul glob de aur.

Aceasta-i povestea globului de aur, povestea avionului „Țara Sovietelor”, care a înscris o pagină de eroism în istoria aeronauticii

POȘTA REDACȚIEI

MIHAI ROPOTAN—C. Lung-Moldova. — Urmăriți rubrica noastră „Vor să corespundeze”. unde veți găsi adresele dorite.
MARICUȚA DECUSEARA—Ploiești: — Da, aveți dreptate, este vorba despre una și aceeași persoană.

GEORGE PAUNESCU — București: — Interpretul principal din „Marinarul îndrăgostit” este actorul Gleb Romanov. A debutat în filmul „Ținăra gardă”. Îi puteți scrie la Teatrul de estradă din Moscova.

NEAGU PADURARU — Săvinești: — Rezultatele anchetei se vor publica în curînd în „Veac nou”.

IOAN BARBALATA — Lucăcești: — Costul călătoriei cu Trenul prieteniei este de 2050 lei. Pentru înscriere, adresați-vă Consiliului regional A.R.L.U.S.—Bacău.

NICOLAE LAPUȘTE — Satu Mare: — VIRGINIA DOBROTA — com. Gurasada, regiunea Hunedoara: — Vi s-a trimis răspuns prin poștă.

RODICA POPESCU și CRISTINA BUDEANU, comuna Cursești, reg. Iași: — Adresați-vă direct celor doi elevi sovietici. E de preferat să le scrieți în limba rusă. Vorbiți-le despre voi, despre preocupările voastre, despre colegi, despre școală, despre satul vostru. Pe plic, aplicați un timbru de 1,60 lei.

ROMICA TOMA — Roșiorii de Vede: — 1) Vă puteți alege adresa unui elev sovietic chiar

din rubrica: „Vor să corespundeze” a acestui număr. 2) Tinerii actori de cinema sînt în cele mai multe cazuri studenți sau absolvenți ai Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale” din București. 3) Pentru a afla ce pregătire se cere unui crainic sportiv, adresați-vă Comitetului de Radio și Televiziune secția sport. 4) Deocamdată, înscrieți-vă la un cenaclu literar.

GHEORGHE LUCACI — comuna Recaș, reg. Timișoara: — N-am putut folosi articolul dv.

D. URSULEANU—Făget. — Rezolvarea e bună. Pentru adrese de elevi sovietici, urmăriți rubrica noastră „Vor să corespundeze”.

VIRAG ILEANA — Cluj. — Am primit scrisoarea dv. Vă rugăm să ne trimiteți și pe viitor corespondențe despre activitatea A.R.L.U.S. la uzinele „Ianoș Herbak”.

PAPP LUDOVIC — Bala Mare. — Vă indicăm trei adrese de filatelști sovietici: Kișkin Alexandr — Celeabinsk ul. Spartak 48, Kv. 26 — Verofki V. D. Kiev 52 ul. Otradnaia 17 kv. 2 — Gheorghi Pogodin — R.S.S. Letonă — Daugavpils ul. Kaunas 96 — 2.

MARIN PISLA — București. — Ne pare rău că nu vă putem rezolva cererea, dar revista la care vă referiți nu mai apare de cîțiva ani.

PRIMĂVARA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

ORIZONTAL: 1) Cîntărețele de coloratură ale primăverii. 2) Zeița care „Cu degetele trandafirului deschide soarelui porțile răsăritului” (Mit.) — Pămînt feritil. 3) Cîte flori prinzi într-o mină — La sfîrșitul unui vals! — Fata „trandafir”. 4) Ca de exemplu: „Cu o rîndunică nu se face primăvara”. 5) Negri în cerul gurii — În turn! — Unde e mai subțire, acolo se rupe. 6) Inceput — „Fîrcel de floare-albastră / Floare de .....” 7) Femeie în „primăvara vieții” (în poezia populară). — Trecut prin ploaie — Poștin, acasă! 8) „Floarea” societății burgheze — „Trece lebada pe ... / Printre tresții să se culce” (M. Eminescu) — O tele-sărutare! 9) E în „primăvara vieții” și învață — „Primăvara pe ...”, roman de E. Kazakevici. 10) Dialect în insula Ceylon... jumătate eludat! — Personaj din romanul „Oblovov” de I. A. Gonțarov. 11) Poet ardelen, autorul poeziilor „Flori, frumoașe flori”, „Plugurul” etc. — Primăvara. 12) „..... primăverii”, volum de versuri de Al. Andrișoiu — Fluierul lui Pan și al lui ... Fănică Luca.

VERTICAL: 1) Vestitorii primăverii — Perete. 2) Rachiul de Jamaica — „..... primăverii”, povestire de Ivan Turgheniev — S. 3) În opoziție cu „croniciarii și rapsozii” din „Scrisoarea III-a a lui M. Eminescu — „Soare crud în ..... / Zbor subțire de gîndac / Glasuri mici de rîndunici / Viorele și urzici” (G. Topirceanu). 4) „.... de primăvară”, celebru vals de Johann Strauss — Clare — O întrebare într-un ceas! 5) În șir! — Nume chinez, anagrama unui cui — Salutul lui Petroniu. 6) Sărbătoare cu ...box — Meu! — „Primăvara din ce rai / Nevisat de pămînteni / Vii cu mîndrul tău... / Peste crînguri și poieni (G. Topirceanu). 7) „..... primăverii”, navelă de Dumitru Ignea — Numărul 8) În temă! — Organizația Națiunilor Unite — Fluviul din Italia și din poiană! — Produsul olarului. 9) „Vine, vine primăvara / Se așterne-n toată ...” — Nou (fig.) 10) Slimată — Grec de pe vremea lui Homer. 11) Floare de primăvară și de ...ornament — Cea dinții ...din primăvară! 12) Nume feminin — Unsoare! — Merele din jocul copiilor.

UMOR + UMOR

— Hep, taxi!

desen de E. Zmoiro

Vor să corespundeze:

PAULIS K., R.S.S. Lituaniană, Pa'anga, ul. Miško 31: cu un filatelista.

brski pos., ul. Voljskaia 14, kv. 1: cu un tinăr.

LOPATO ANATOLI, Saratov, 33, ul. Gvardeiskaia 18, kv. 4: cu un pionier.

GNECIUTSKA GALINA, reg. Irkutsk. Bratsk 5, sred. șkola nr. 20: cu un pionier.

TARELKINA ALINA, Ufa p/o 34, ul. Krașenikova 21, kv. 8: cu un elev în cl. 9-a.

CERNOV IURI, reg. Moscova, Krasnogorski raion, derevnia Lacinsk nr. 12: cu un sportiv.

KAȘUBIN VLADIMIR, Petropavlovsk na Kamceatke, glavpocitamt do vostrebovania: cu un filatelista.

BONDAREVA SVETLANA, Stalinsk, ul. Bolotnaia, kvartal 43, dom 2-7: cu un elev în cl. 7-a.

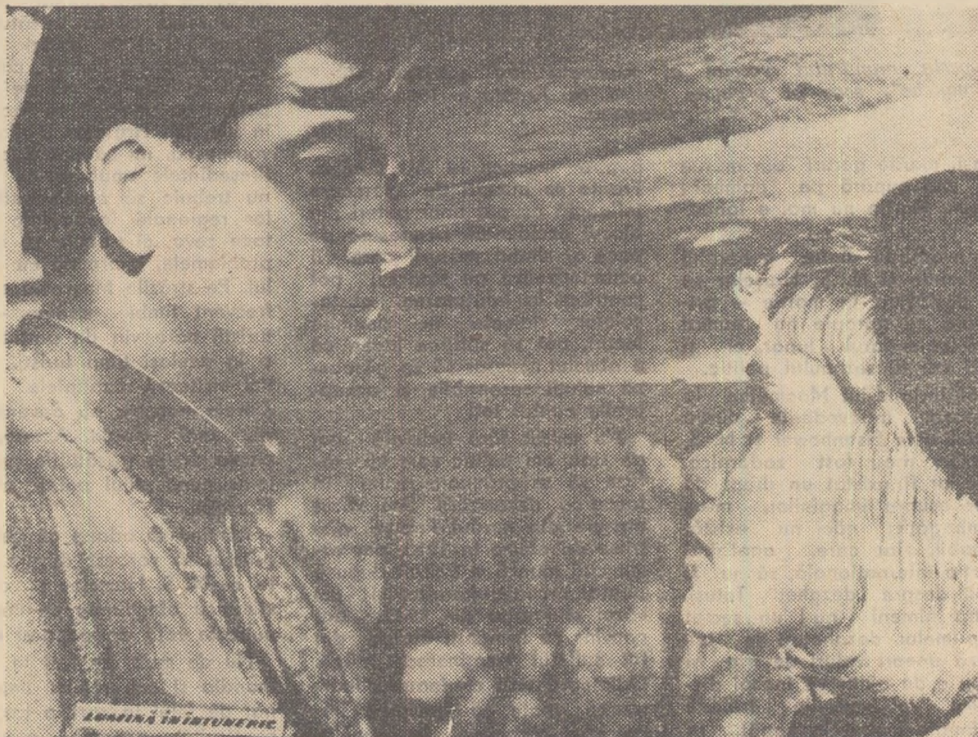
ADRIANOVA FIRA, reg. Ivanovo, Kineșma, Oktea-

SCERBAKOV N. F., Celiabinsk, ul. Krasnaia 38, Institut mehanizații: cu un filatelista.

DIRECȚIA REȚELEI CINEMATOGRAFICE ȘI DIFUZARII FILMELOA
PREZINTĂ IN PREMIERA LA CINEMATOGRAFUL „PATRIA”

Lumină în întuneric

O producție a studioului „Mosfilm”

Cu: V. ZUBKOV, L. ALEȘNIKOVA, T. KONIUHOVA, E. BURENKOV, N. SERGHEEV, E. MAXIMOVA, V. KOLTOV, OLEA NAROVCEATOVA, VITEA LOBZOV

Scenariul: S. FREILICH
Regia: K. VOINOV
Imaginea: A. KUZNEȚOV
Muzica: V. BASNER

Un nou buletin
PRONOEXPRES
pentru
SCHEME REDUSE

Asa se completează o schemă redusă pe noue buletin cu numerele în ordinea de preferință.

N. S. HRUȘCIOV ÎN FRANȚA

La 23 martie, Parisul l-a întâmpinat cu o excepțională căldură pe N. S. Hrușcirov. A început cea dintâi vizită a conducătorului guvernului sovietic în Franța, o vizită care — mai ales în actuala conjunctură politică, înaintea conferinței la nivel înalt — are o importanță covârșitoare pentru securitatea europeană și pentru pacea întregii lumi. Din nenumărate articole apărute în aceste zile în presa franceză și consacrate relațiilor franco-sovietice am spicuit câteva păreri, reflecții și gânduri care oglindesc importanța pe care poporul francez o acordă evenimentului.

Ce poate aduce această călătorie

De multe ori, compatrioții mei mă întreabă ce poate aduce călătoria conducătorului guvernului sovietic în Franța. Cînd previziunile meteorologilor se adevăresc, nimeni nu și mai amintește de buletinele lor, dar dacă greșesc toată lumea îi ia peste picior. Și mai greu e încă să faci pronosticuri în diplomație. După calendar, primăvara vine în martie, dar această lună este foarte capricioasă. La Moscova, în martie se înregistrează temperaturi care variază de la plus 15 grade la minus 30 de grade.

acumulat o puternică doză de neîncredere reciprocă. Întilnirea la nivel înalt urmează să aibe loc în mai. La fel cu toți oamenii sovietici cu care am avut prilejul să vorbesc, nădăjduiesc că vizita lui N. S. Hrușcirov în Franța va putea contribui la o încheiere fericită a convorbirilor în patru: luna martie trebuie să ajute luna mai.

Uniunea Sovietică are tot interesul să dorească întărirea rolului internațional al Franței și nu slăbirea lui. Acest rol poate avea o importanță excepțională

înarmării și a dezarmării. Cît timp două puternice lagăre, dispunînd fiecare de arme nucleare stau față în față, nici o mamă din nici o țară nu se poate gândi liniștită la viitorul copiilor ei. Evident, în cursul întilnirilor dintre N. S. Hrușcirov și generalul de Gaulle se va discuta și despre propunerea sovietică de dezarmare generală, totală și controlată și se prea poate ca cei doi oameni de stat să și apropie punctele de vedere în legătură cu propunerile concrete, cu mijloacele de a urni din loc carul și cu modul de a trece de la discuții despre dezarmare la primele măsuri reale.

Trăim în două aripi ale aceleiași case, și Franța este la fel de interesată, ca și Uniunea Sovietică, ca această casă să nu cadă pradă focului.

N-aș vrea să mă amestec în treburile interne ale Franței, dar țin să spun că în iunie 1940, în Parisul ocupat, am ascultat la radio primul apel al generalului de Gaulle; n-am să-l uit niciodată. Am avut apoi prilejul să stau de vorbă la Moscova cu de Gaulle. Știu că este preocupat de cu totul altceva decît de ceea ce francezii numesc „politica mărunță” și asta mă face să sper în succesul viitoarelor întrevederi.

Pentru a scrie Hrușcirov în franceză (Khrouchtchev) e nevoie de 12 litere, în timp ce în limba rusă sînt de ajuns șase, dar chiar și scris cu 12 litere, numele nu e ușor de pronunțat pentru un francez. Cu toate acestea, cred că francezului nu-i va fi greu să-l înțeleagă pe omul care poartă un nume atît de greu de pronunțat: Hrușcirov e străin de orice dogmatism, n are idei preconcepționate, el nu e pasionat de discuții abstracte ci de viața milioanele de oameni: îi plac glumele și asta nu-i un lucru de fel neobișnuit pentru francezi.

Pentru a înțelege stilul politic al lui N. S. Hrușcirov e de ajuns ca vizitatorul țării noastre să observe câteva trăsături ale dezvoltării ei de astăzi. Nu se construiesc zgirii-nori care iau ochii, ci sute de mii de case pentru ca oamenii să locuiască în ele. Lui Hrușcirov îi place să vorbească, nu să țină discursuri. Președintele unui soviet local nu trebuie să ceară autorităților regionale îngăduința de a face ceva, ci trebuie să rezolve problemele, împreună cu colegii lui. Pe străzile Moscovei se aud frecvent limbi străine — sînt turiștii care vin de pretutindeni și în același timp turiștii sovietici vizitează capitalele lumii. Ziarele noastre au devenit mai vii, mai vioaie. Acestea sînt câteva dintre trăsăturile pe care le-aș numi stilul politic al lui Hrușcirov.

Rămîne să adaug că am avut prilejul să vorbesc despre Franța cu N. S. Hrușcirov și cunosc stima și afecțiunea pe care o nutrește față de poporul ei.

Nu de mult am fost în Normandia și am rămas impresionat de felul în care a fost construită această provincie, transformată în ruine în timpul războiului. Noi am reconstruit zeci de Normandii, și lui N. S.

Hrușcirov îi va place, desigur, calitatea, confortul și stilul modern al orașelor și satelor normande de astăzi. Va lua cunoștință de cele mai bune realizări ale industriei franceze și va aprecia energia poporului care, cu prețul unei munci imense, a creat un utilaj excelent. Și pentru că îi place și înțelege agricultura, N. S. Hrușcirov își va da seama de eforturile și de dragostea pe care viticultorii din Bourgogne le depun în mica lor creație. Prin origine, prin înclinație, prin ideile lui, conducătorul guvernului sovietic este înainte de toate un om al muncii și de aceea îmi permit să amintesc aici de cuvintele lui Saltikov-Șcedrin: „Nicăieri nu găsești muncitor mai harnic, mai inteligent (sau cum se spune la noi, mai cu inițiativă) decît la Paris. Germanul muncește cu pricepere, dar mecanic, fără să se gîndească; parizianul e un adevărat stăpîn al muncii”.

Mă bucur că Hrușcirov va vizita Franța, dat fiind că cunosc și iubesc această țară; mi-am petrecut aici jumătate din viața mea și îi datoresc mult. E un amănunt biografic care mă privește personal. Dar pot să spun cu toată convingerea că sentimentele pe care eu le nutresc față de poporul Franței sînt împărtășite de milioane de compatrioți de-ai mei, care nu cunosc Franța decît din cărți. E o dragoste care depășește cadrul vieții unui om și se leagă de toată istoria Franței, de literatura, de știința, de arta ei — e o pagină din biografia umanității.

Ca președinte al Asociației U.R.S.S.-Franța sînt fericit să pot crede că luna martie va contribui la dezvoltarea rela-

țiilor culturale dintre cele două țări ale noastre. Am făcut cîte ceva și pînă acum, cu mijloacele noastre: am făcut să crească în mai multe republici numărul școlilor în care se predă franceza, am înființat cercuri extrașcolare de studiere a limbii franceze, am organizat conferințe despre descoperirile făcute de oameni de știință francezi, expoziții Picasso și Marquet, expoziții de reproducere după opere de artă și de fotografii din Paris, am sprijinit stabilirea de contacte între specialiști, dezvoltarea turismului. Acordurile pentru dezvoltarea schimburilor culturale încheiate între guvernele noastre au dat unele rezultate. Inceputul a fost făcut, dar nu este decît un început.

Așteptăm cu încredere rezultatele călătoriei lui N. S. Hrușcirov în Franța. Fără îndoială, problemele litigioase vor fi luate în discuție de cei patru mari; dar apropierea punctelor de vedere ale Uniunii Sovietice și Franței poate face ca balanța să incline spre un acord. Oricine își dă seama că acest acord nu va cădea din cer, că e nevoie de bunăvoință, de înțelegere reciprocă și căutarea de hotăriri care să nu însemne concesii făcute de unii altora, ci concesiile dintr-o parte și din cealaltă în favoarea cauzei păcii.

Nădăjduim că generalul de Gaulle și N. S. Hrușcirov vor face tot ceea ce lumea așteaptă din partele și că vor grăbi ivirea unei primăveri frumoase!

Ilya Ehrenburg

(Articol apărut în revista „L'Express”)

Coperta numărului special al săptămînalului „L'Humanité-Dimanche”, scos în preajma sosirii în Franța a tovarășului N. S. Hrușcirov.

Totuși, marile geruri din marie nu-i mai supără pe oameni; oricum, martie nu mai e ianuarie.

Convorbirile dintre generalul de Gaulle și N. S. Hrușcirov se vor desfășura în martie — primăvara se apropie nu numai după calendarul lunar, ci și după cel al sezonului politic.

Călătoria d-lui Macmillan la Moscova, întrevederile dintre președintele Eisenhower și N. S. Hrușcirov n-au fost zadarnice. Dacă ar fi existat un drept de autor asupra imaginilor, m-aș fi îmbogățit: căci nu există, probabil, ziar care, analizînd situația internațională, să nu fi vorbit despre „dezgheț”. Totuși, pentru nimeni nu-i un secret că primelor dezghețuri le urmează uneori valuri de frig și că nu e de ajuns să începi discuțiile: întrevederile trebuie continuate pînă la capăt. În timpul anilor de război rece s-a adunat un număr apreciazabil de probleme litigioase, s-a

pentru destindere în Europa. Franța se bucură de oarecare influență asupra unor puteri din blocul occidental. Dragostea de pace și simțul măsurii care îi caracterizează pe francezi pot contribui la înlăturarea obstacolelor ridicate în anumite locuri, pot să sprijine ideea că e absolut necesar să se găsească soluții rezonabile și acceptabile pentru toți.

Nu există fără îndoială om de stat, om politic care să refuze să se pronunțe acum în favoarea dezarmării. Am văzut orașele din nordul Franței, distruse de obuze în 1915, am văzut cîtă muncă a trebuit depusă pentru reconstruirea lor și am văzut și Franța din 1940; sînt convins că francezii doresc din tot sufletul menținerea păcii. Odinioară unii credeau că înarmarea poate să-i asigure împotriva războiului. Ca multe altele, această idee este astăzi perimată: fizica nucleară a modificat din temelii problema

Extraordinarul succes al regimului sovietic

Prin ce se explică extraordinarul succes al regimului sovietic? El decurge din ansamblul caracteristicilor regimului, din calitatea conducătorilor săi, care sînt demni de admirația noastră. În primul rînd, oricare ar fi opiniile pe care le ai despre filozofia marxist-leninistă, nu poți să nu recunoști marea superioritate a conducătorilor sovietici. Ei au meritul că cred în ceva, că urmăresc satisfacerea intereselor întregii societăți. Ei sînt departe de egoismul mic-burghez din Occident, unde indivizii se gîndesc în primul rînd la interesele lor personale și profesionale, în timp ce restul, adică interesul națiunii, este pe ultimul plan. Uniunea Sovietică este condusă cu voință, inteligență și fermitate. Conducătorii sovietici cunosc valoarea științei, ei fac totul pentru a o dezvolta și pentru a-i acorda locul de frunte în organizarea societății.

Emil Giraud

profesor la Facultatea de Drept din Lille, fost membru al secretariatului O.N.U.

Sinceritatea — principala caracteristică a acțiunilor lui N. S. Hrușcirov

„Sînt de părere că sinceritatea este principala caracteristică a acțiunilor lui N. S. Hrușcirov, despre care se poate spune că este o întrușipare atît a poporului său, cît și a orînduirii sociale a țării sale. Un francez simplu vede în N. S. Hrușcirov pe omul care a pus bazele unei noi etape în dezvoltarea relațiilor dintre oameni. Această etapă este importantă nu numai prin ideea dezarmării, dar și prin aceea că ea marchează un progres substanțial în direcția apropierii popoarelor cu sisteme sociale diferite”.

Emmanuel d'Astier de la Vigerie

director al ziarului „Liberation”

In avantajul ambelor părți

„În afară de schimburile de mărfuri, trebuie să ne gîndim la schimburi pe plan intelectual. Pe planul științei, al tehnicii, al utilajelor, al procedeelor de producție poate fi întîlnit un număr mare de probleme pe care și unii și alții, din cauza unei îndelungate izolări, le-au tratat separat. Fără îndoială că confruntarea metodelor franceze și sovietice, cu ajutorul unor misiuni de informare, prin schimburi de ingineri și profesori, de tehnicieni, prin vizitarea de instituții științifice, industriale și agricole nu poate să fie decît în avantajul ambelor părți”.

Marcel Pelfenc

senator, economist, raportor general al Bugetului Franței